

Reprezentacija rodnih uloga u medijima

Šesto, Marin

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:385939>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-15**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

**Sveučilište
Sjever**

Završni rad br. 266_KMN_2023

Reprezentacija rodnih uloga u medijima

Marin Šesto, 0336048260

Koprivnica, rujan 2023.

**Sveučilište
Sjever**

**PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
KOMUNIKOLOGIJA, MEDIJI I NOVINARSTVO**

Tema: Reprezentacija rodnih uloga u medijima

ZAVRŠNI RAD

Mentorica: izv. prof. dr. sc. Iva Rosanda Žigo

Student: Marin Šesto

Koprivnica, rujan 2023.

Prijava završnog rada

Definiranje teme završnog rada i povjerenstva

ODJEL Komunikologija, mediji i novinarstvo

STUDIJ Prijediplomski studij komunikologije, medija i novinarstva

PRISTUPNIK Marin Šesto

MATIČNI BROJ 0336048260

DATUM 13. 9. 2023.

KOLEGIJ Kultura i mediji

NASLOV RADA Re prezentacija rod nih uloga u medijima

NASLOV RADA NA ENGL. JEZIKU Representation of gender roles in the media

MENTOR Iva Rosanda Žigo

ZVANJE izvanredni profesor

ČLANOVI POVJERENSTVA

1. izv. prof. dr. sc. Nikša Sviličić, predsjednik

2. izv. prof. dr. sc. Gordana Tkalec, članica

3. izv. prof. dr. sc. Iva Rosanda Žigo, mentorica

4. doc. dr. sc. Mario Periša, zamjenski član

5.

Zadatak završnog rada

BROJ 266_KMN_2023

OPIS

U radu se predstavlja i detaljno problematizira teorijska perspektiva rod nih studija s posebnim naglaskom na medije. Koristeći interdisciplinarni pristup koji obuhvaća, osim nvedenih rod nih studija i aspekte medijskih studija, sociologije i psihologije, u radu će se istražiti načini na koje mediji oblikuju percpciju rodno određenih uloga.

Zadaci su ovoga završnog rad rada su sljedeći:

1. Istražiti teorijsku literaturu na temu rod nih, te iznijeti najznačajnije karakteristike ovoga fenomena;
2. Iznijeti specifičnosti reprezentacije rod nih uloga u medijima od 1960-ih godina do danas;
3. Iznijeti prikaz rod nih uloga u američkoj kinematografija;
4. Izraditi kodni list;
5. Provesti analizu serija "Sex and the City" i "And Just Like That" temeljem analitičke matrice;
6. Iznijeti rezultate istraživanja te ih povezati u konstruktivnoj raspravi;
7. Dovedi provedeno istraživanje u širi društveni kontekst današnjice utemeljen na relevantnoj teorijskoj literaturi.

ZADATAK URUŽEN

14.9.2023

POTPIS MENTORA

Iva Rosanda Žigo

SVEUČILIŠTE
SIEVER

SAŽETAK

U ovom završnom radu obrađivat će se tematika reprezentacije rodni uloga u medijima. Cilj ovog završnog rada je temeljito analizirati način na koji su rodne uloge prikazane u medijima, istražujući posebice utjecaje i izazove koji proizlaze iz takvih prikaza. Koristeći interdisciplinarni pristup koji obuhvaća aspekte medijskih studija, sociologije, psihologije i rodne teorije, ovaj rad će istražiti kako mediji oblikuju percepciju rodno određenih uloga, kako se takvi prikazi doživljavaju u društvu i kakav utjecaj imaju na društvo u cjelini. U uvodnom dijelu rada postavljaju se temeljni koncepti i ciljevi. Rad počinje analizom početaka 20. stoljeća i nastavlja se kroz ključna razdoblja od 1960-ih do 2010-ih, te se završava u suvremenom trenutku. Nastavlja se u smjeru detaljnije analize američke kinematografije te njezine reprezentacije rodni uloga u medijima. Koristi se feministička i rodna teorija za analizu medijske reprezentacije rodni uloga, uključujući rodnu perspektivu u medijskim studijima, feminističku analizu medijskih narativa, rodni aktivizam, online medije i izazove vezane uz rodnu reprezentaciju, medije i LGBTQ+ zajednicu, te edukaciju i svijest o rodni pitanjima u medijskim sadržajima. Nadalje, slijedi istraživači dio rada u kojem je prvobitno opisana metodologija korištena za analizu reprezentacije rodni uloga u medijima na konkretnim primjerima. Detaljna analiza obuhvaća seriju „Sex and the City” i njen nastavak „And Just Like That”. U novom nastavku serije „And Just Like That”, glavne protagonistice su prošle kroz značajne promjene nakon više od dvadeset godina od originalnog serijala. Serije istražuju suvremene probleme vezane uz rodne uloge, identitet, majčinstvo i profesionalne izazove u vremenu kada su snimane, te novi nastavci donose raznolikosti kroz nove likove koji predstavljaju različite spolne i seksualne identitete. Glavna svrha istraživanja je dublje razumjeti kako su oba serijala interpretirala koncepte rodni uloga i kako su te interpretacije utjecale na promjene u društvu. Medijska reprezentacija spolova varira s vremenom i medijima, od tradicionalnih stereotipa do sve veće raznolikosti u suvremenim produkcijama. Mediji oblikuju rodni identitet i očekivanja, ponekad promovirajući nerealne ideale ljepote i tradicionalne uloge. Međutim, medijska pismenost, raznolikost u produkciji i otvoreni dijalog mogu pomoći u ublažavanju negativni utjecaja. Ključno je podržavati različite priče i likove koji odražavaju stvarnu raznolikost i educirati o kritičkom razmišljanju o medijskim porukama kako bi se postigla rodna ravnopravnost.

Ključne riječi: reprezentacija, rodna uloga, mediji, Sex and the City, And Just Like That

SUMMARY

The topic of this final paper will be the representation of gender roles in the media. The goal of this final paper is to thoroughly analyze how gender roles are portrayed in the media, particularly exploring the influences and challenges that arise from such portrayals. Using an interdisciplinary approach that encompasses aspects of media studies, sociology, psychology, and gender theory, this paper will explore how the media shape perceptions of gender roles, how such portrayals are perceived in society, and what impact they have on society as a whole. The introduction sets out the fundamental concepts and objectives. The paper begins with an analysis of the early 20th century and continues through key periods from the 1960s to the 2010s, concluding in the present day. It proceeds towards a detailed analysis of American cinema and its representation of gender roles in the media. Feminist and gender theory are used to analyze the media representation of gender roles, including a gender perspective in media studies, feminist analysis of media narratives, gender activism, online media, challenges related to gender representation, the media and the LGBTQ+ community, and education and awareness of gender issues in media content. Next follows the research section of the paper, initially describing the methodology used to analyze the representation of gender roles in the media through specific examples. The detailed analysis covers the series „Sex and the City" and its sequel „And Just Like That". In the new installment of the series „And Just Like That," the main protagonists undergo significant changes after more than twenty years since the original series. The series explore contemporary issues related to gender roles, identity, motherhood, and professional challenges at the time they were filmed, and the new installments introduce diversity through new characters representing various gender and sexual identities. The main purpose of the research is to gain a deeper understanding of how both series interpreted the concepts of gender roles and how these interpretations influenced societal changes. The media representation of genders varies over time and across different media, from traditional stereotypes to increasing diversity in modern productions. The media shape gender identity and expectations, sometimes promoting unrealistic beauty ideals and traditional roles. However, media literacy, diversity in production, and open dialogue can help mitigate negative influences. It is crucial to support diverse stories and characters that reflect real diversity and educate about critically thinking about media messages to achieve gender equality.

Key words: representation, gender roles, media, Sex and the City, And Just Like That

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. POVIJEST REPREZENTACIJE RODNIH ULOGA	3
2.1. Početak 20. stoljeća.....	3
2.2. Reprerentacija rodnih uloga u razdoblju od 1960-e do 1970-e.....	4
2.3. Reprerentacija rodnih uloga u razdoblju od 1980-e do 1990-e.....	4
2.4. Reprerentacija rodnih uloga tijekom 2000-ih	6
2.5. Reprerentacija rodnih uloga tijekom 2010-ih	7
2.6. Suvremeni trenutak	8
3. PRIKAZ RODNIH ULOGA U AMERIČKOJ KINEMATOGRAFIJI	9
4. FEMINISTIČKA I RODNA TEORIJA U ANALIZI MEDIJSKE REPREZENTACIJE RODNIH ULOGA	11
4.1. Uvod u feminističku i rodnu teoriju.....	11
4.2. Rodna perspektiva u medijskim studijima	11
4.3. Feministička analiza medijskih narativa	12
4.4. Rodni aktivizam i medijska reprerentacija	13
4.5. Online mediji i izazovi u vezi s rodnom reprerentacijom.....	13
4.6. Mediji i LGBTQ+ zajednica: inkluzivnost i izazovi	14
4.7. Edukacija i svijest o rodniim pitanjima u medijskim sadržajima	15
5. METODOLOGIJA	16
6. ANALIZA REPREZENTACIJE RODNIH ULOGA U SERIJAMA „SEX AND THE CITY" I „AND JUST LIKE THAT"	18
6.1. Analiza serije „Sex and the City“	18
6.2. Analiza serije „And Just Like That“	26
7. REZULTATI ANALIZE REPREZENTACIJE RODNIH ULOGA U SERIJAMA „SEX AND THE CITY" I „AND JUST LIKE THAT"	35
8. ZAKLJUČAK	38
9. LITERATURA	41
10. POPIS TABLICA	45

1. UVOD

Mediji imaju snažan utjecaj na formiranje stavova, vrijednosti i percepciju javnosti o različitim aspektima društva. Jedna od ključnih oblasti u kojoj se ovaj utjecaj manifestira je reprezentacija rodni uloga. Pitanje kako mediji prikazuju i oblikuju koncepte o tome što znači biti muškarac ili žena, koje uloge su im dodijeljene u društvu i kako se očekuje da se ponašaju, predstavlja suštinsku temu u današnjem društvu. Reprezentacija rodni uloga u medijima nije samo estetski aspekt medijskih sadržaja, već duboko utječe na društvenu dinamiku i rodnu ravnopravnost. Kroz kreiranje stereotipa, reprodukciju tradicionalnih obrazaca ponašanja i normi, mediji imaju moć oblikovati percepciju pojedinaca, kao i utjecati na njihove životne izbore i mogućnosti.¹

Ovaj rad ima za cilj dublje istražiti reprezentaciju rodni uloga u medijima, fokusirajući se na analizu utjecaja i izazova koje ova reprezentacija nosi sa sobom. Kroz interdisciplinarni pristup koji uključuje elemente medijskih studija, sociologije, psihologije i rodne teorije, ovaj rad će istražiti kako mediji oblikuju rodne uloge, kako se ovi prikazi percipiraju i kako utječu na društvo u cjelini. Ovaj rad će se koncentrirati na sljedeća istraživačka pitanja:

IP1: Kako mediji predstavljaju muškarce i žene u različitim medijskim formatima, uključujući filmove, televiziju, reklame i društvene mreže?

IP2: Kakav je utjecaj ovih prikaza na formiranje rodni identiteta i očekivanja?

IP3: Kako se može promijeniti ili unaprediti reprezentacija rodni uloga u medijima kako bi se doprinijelo rodnoj ravnopravnosti?

Kroz analizu ovih pitanja, cilj je pružiti dublje razumijevanje dinamike odnosa medija, rodni uloga i društva, te istražiti moguće strategije za promjenu postojećih obrazaca reprezentacije rodni uloga kako bi se stvorio inkluzivniji i ravnopravniji medijski prostor. Reprezentacija rodni uloga u medijima tema je od izuzetnog društvenog značaja, i istraživanje ove problematike može doprinijeti boljem razumijevanju utjecaja medija na našu percepciju svijeta oko nas i našeg mjesta u njemu. Ovaj rad će se truditi predstaviti ovo pitanje iz

¹ <https://bpb-us-e1.wpmucdn.com/journeys.dartmouth.edu/dist/b/4709/files/2021/06/Gender-Representation-in-the-Media-1.pdf> (pristupljeno: 13. kolovoza 2023.)

različitim perspektiva, pružajući tako doprinos širem dijalogu o rodnoj ravnopravnosti i medijskoj odgovornosti.

2. POVIJEST REPREZENTACIJE RODNIH ULOGA

2.1. Početak 20. stoljeća

Zastupanje rodni uloga u medijima početkom 20. stoljeća prvenstveno je obilježeno nedostatkom raznolikosti i pridržavanja društvenih rodni normi. Žene su često predstavljene u ograničenim i stereotipnim ulogama, prvenstveno kao roditelje i njegovateljice djece. Njihovo prikazivanje u medijima naglasak je stavljalo na osobine kao što su urednost, čistoća, tišina i njegovanost. Ovakva konstrukcija ženske uloge jačala je tradicionalne rodne norme. Navedeno se moglo vidjeti u različitim oblicima medija, uključujući film, televiziju i časopise. U mnogim slučajevima žene su bile podzastupljene i prikazane kao relativno pasivne, zarobljene u tradicionalnim ulogama. Ovaj prikaz žena dalje je održavan u medijima usmjerenim na različite dobne skupine. Časopisi namijenjeni mladim ženama također su služili kao sredstva za promicanje i reguliranje stereotipnoga ženskoga ponašanja. Dodatno, mediji su odigrali značajnu ulogu u oblikovanju stavova prema rodu i ženstvenosti. Nadalje, muškarci su često prikazivani kao atletski, snažni i neovisni.²

Prikaz rodni uloga u medijima pridonio je održavanju društvenih očekivanja i ojačao tradicionalne rodne norme. Medijski naglasak na ovim uskim očekivanjima rodni uloga za muškarce i žene ograničio je zastupljenost i mogućnosti dostupne pojedincima koji se nisu poistovjećivali s tradicionalnim rodnim ulogama ili se s njima nisu prilagođavali. Navedeno je pojačalo rodnu nejednakost i ograničilo vidljivost i prihvaćanje različitih rodni identiteta i izražavanja.

Prikazane rodne reprezentacije osnažene su kroz različite medijske formate, poput televizijskih emisija, filmova i časopisa, te su imale snažan utjecaj na oblikovanje društvenih percepcija i očekivanja o rodnim ulogama. Navedeni prikazi pojačali su društvena očekivanja i ograničili predstavljanje pojedinaca koji se nisu prilagodili ovim tradicionalnim rodnim

² <https://www.nottingham.ac.uk/scope/documents/2005/june-2005/book-rev-june-2005.pdf> (pristupljeno: 14. kolovoza 2023.)

ulogama. Dakle, reprezentacija rodnih uloga u medijima početkom 20. stoljeća bila je obilježena nedostatkom raznolikosti i pridržavanja društvenih rodnih normi.³

2.2. Reprezentacija rodnih uloga u razdoblju od 1960-e do 1970-e

Tijekom 1960-ih i 1970-ih predstavljanje rodnih uloga u medijima počelo je doživljavati značajne pomake. Uloge žena počele su se širiti izvan tradicionalnih stereotipa, odražavajući rastući feministički pokret tijekom tog razdoblja. Reprezentativan primjer može se vidjeti u televizijskoj emisiji kao što je „The Mary Tyler Moore Show,” koja se emitirala od 1970. do 1977. Ova revolucionarna komedija situacije predstavila je lik Mary Richards, jedne nezavisne žene koja je fokusirana na karijeru, izazivajući ideju da su žene ograničene samo na ulogu supruge i majke. Osim toga, filmska je industrija također počela prikazivati žene u raznolikijim i snažnijim ulogama. Jedan značajan primjer je film „The Miracle Worker” iz 1962., koji je prikazao priču o Helen Keller i njezinoj učiteljici, Annie Sullivan. Tijekom tog razdoblja mediji su počeli predstavljati žene kao sposobne i snažne pojedince, odvajajući ih od tradicionalnih uloga domaćica i njegovateljica. Još jedan primjer evolucije rodnih uloga u medijima tijekom 1960-ih i 1970-ih može se vidjeti u reklamnim kampanjama. Oglašivači su počeli prepoznavati promjenu društvene klime i počeli su predstavljati žene u netradicionalnim ulogama. Na primjer, kampanja „You've Come a Long Way, Baby” cigareta Virginia Slims ciljala je na neovisne i moderne žene, ističući njihova postignuća i osnaživanje. Ova kampanja dovela je u pitanje mišljenje kako je pušenje isključivo muška aktivnost i predstavila je žene kao samouvjerene i sposobne osobe.⁴

Mediji su tijekom 1960-ih i 1970-ih odigrali značajnu ulogu u osporavanju tradicionalnih rodnih uloga i odvajanju od stereotipa. Tijekom 1960-ih i 1970-ih došlo je do značajnog pomaka u predstavljanju rodnih uloga u medijima.

2.3. Reprezentacija rodnih uloga u razdoblju od 1980-e do 1990-e

U razdoblju od 1980-ih do 1990-ih godina, prikaz rodova u medijima doživio je značajne promjene i razlike u usporedbi s prethodnim razdobljima. Narednih desetljeća, kroz popularne televizijske serije, filmove i reklame, zamjetne su promjene u načinu na koji su ženske i muške uloge predstavljene. Na samom početku 1980-ih godina, ženske uloge su postale

³ <https://centerprode.com/ojsa/ojsa0401/coas.ojsa.0401.01001c.pdf> (pristupljeno: 14. kolovoza 2023.)

⁴ <https://www.nottingham.ac.uk/scope/documents/2005/june-2005/book-rev-june-2005.pdf> (pristupljeno: 14. kolovoza 2023.)

mного raznolikije i snažnije u usporedbi s prethodnim razdobljima. Naime, žene su tijekom tog razdoblja počele preuzimati uloge koje su tradicionalno bile rezervirane za muškarce, poput vođa, vojnika i poslovnih profesionalaca. Neki primjeri ženskih likova iz tog razdoblja uključuju Peggy Bundy iz serije „Dovnica” sa svojom nekonvencionalnom i neovisnom osobnošću, kao i Ellen Ripley iz filma „Alien” snažna i hrabra heroína koja se bori protiv vanzemaljskih stvorenja. Muške uloge također su doživjele promjene, ali ne u tolikoj mjeri kao ženske. Neki primjeri promjena u muškim ulogama iz tog razdoblja uključuju prikazivanja muškaraca koji su emocionalno osjetljivi i brižni prema svojoj obitelji, poput lika Toma Hansona iz serije „Beverly Hills, 90210”, koji je bio poznat po svom brižnom odnosu prema svojoj sestri Kelly.⁵

Tijekom 1980-ih i 1990-ih dogodile su se značajne promjene u predstavljanju rodni uloga u medijima. Jedan značajan primjer u tom vremenskom razdoblju bio je sitcom „The Cosby Show” (1984.-1992.), koji je predstavljao ravnopravniji prikaz rodni uloga prikazujući uspješnu afroameričku obitelj koja izaziva stereotipe. Jedna studija koju je proveo Davis ispitala je rodne uloge žena u TV programima od 1950-ih do 1970-ih i istaknula promjene u prikazivanju žena od 1970-ih do 1980-ih. Prema Davisu, uloge žena u razdoblju od 1950-ih do 1970-ih često su bile stereotipne, s nižom medijskom izloženošću na TV-u i prikazivane kao emocionalnije, ovisnije i manje inteligentne ili moćne likove. Međutim, tijekom 1980-ih i 1990-ih popularna kultura je doživjela pomak prema autoritarnim prikazima žena.⁶

Međutim, kako su feminističke medijske znanstvenice i aktivistice podigle javnu svijest o problematičnom predstavljanju spolova počevši od 1960-ih, došlo je do postupnog pomaka prema raznolikijim i osnažujućim prikazima žena u 1980-ima i 1990-ima. Ta su portretiranja uključivala istraživanje ženske seksualnosti i neovisnosti. Za primjer se može navesti kulturna TV serija „Seks i grad”. Nadalje, feministički spisi i pokreti odigrali su značajnu ulogu u ponovnom pozicioniranju žena kao vitalnih igračica u različitim profesionalnim aktivnostima. Prema Schneideru, došlo je do određenih konvergencija u prikazivanju uloga žena i muškaraca u televizijskom oglašavanju od 1971. do 1979., što ukazuje na određeni napredak prema jednakosti.⁷

⁵ <https://www.nottingham.ac.uk/scope/documents/2005/june-2005/book-rev-june-2005.pdf> (pristupljeno: 14. kolovoza 2023.)

⁶

https://www.researchgate.net/publication/234669402_Voices_of_Gender_Role_Conflict_The_Social_Construction_of_College_Men's_Identity (pristupljeno: 14. kolovoza 2023.)

⁷ <https://www.jstor.org/stable/10.1086/662649> (pristupljeno: 13. kolovoza 2023.)

Prikaz rodova u medijima 1980-ih i 1990-ih godina bio je značajno različitiji i napredniji u odnosu na prethodna desetljeća. U tom periodu, žene su dobile snažnije i raznolikije uloge, što ih je prikazalo kao snažne i neovisne osobe sposobne preuzeti uloge koje su tradicionalno bile rezervirane samo za muškarce.

2.4. Reprezentacija rodnih uloga tijekom 2000-ih

Početak 2000-ih došlo je do značajnog pomaka u medijima i to prema složenijim prikazima rodnih uloga. Filmovi kao što su „Mulholland Drive“ i „Million Dollar Baby“ bavili su se temama identiteta i seksualnosti, dovodeći u pitanje tradicionalne predodžbe o rodu i seksualnosti i konvencionalne predodžbe o rodnim ulogama. Ovi su filmovi istraživali teme identiteta i seksualnosti, izazivajući tradicionalne predodžbe o rodnim ulogama. U „Mulholland Driveu“ redatelj David Lynch zadire u složenost identiteta i seksualnosti, predstavljajući narativ koji izaziva tradicionalne konvencije i nudi nijansiraniji prikaz roda. Slično, „Million Dollar Baby“ redatelja Clint Eastwooda istražuje ulogu žena u okruženju kojim dominiraju muškarci, ističući snagu i odlučnost žena koje prkose društvenim očekivanjima. Ovi filmovi ne samo da su publici pružili raznolikije i složenije reprezentacije roda, već su i potaknuli važne razgovore o društvenim normama i očekivanjima. Štoviše, TV serija „Očajne kućanice“ dodatno je pridonijela kompleksnom prikazu žena prikazujući ih u različitim životnim situacijama. Prikazivali su žene kako se snalaze u različitim izazovima i ulogama, ističući njihovu individualnost i djelovanje. Te su reprezentacije bile značajne u osporavanju stereotipa i promicanju inkluzivnijeg i raznolikijeg razumijevanja roda. Utjecaj ovih složenijih prikaza rodnih uloga ne može se podcijeniti. Odigrali su ključnu ulogu u razbijanju stereotipa i promicanju inkluzivnijeg društva. Omogućili su pojedincima da vide sebe predstavljenima u medijima i dali im priliku da izazovu društvene norme i očekivanja.⁸

Prema detaljnoj analizi filma „Mulholland Drivea“ u knjizi „(S)misao kritike“, autorice Ive Rosande Žigo, mogu se uočiti različiti aspekti eksperimentalnog pristupa filmu, uključujući visoki stupanj misterioznosti, izražavanje emocija, refleksivnost i ritam stvoren autorovom subjektivnošću. Također istražuje povezivanje i suprotstavljanje poznatog i nepoznatog, svjetla i tame, te upotrebu krupnih planova radi prikaza skrivenih detalja. Na temelju tih analiza, može se zaključiti da Lynchov film koristi eksperimentalne elemente kako bi izazvao dublje razumijevanje i potaknuo gledatelje na razmišljanje. Film se bavi razotkrivanjem

⁸ <https://www.nottingham.ac.uk/scope/documents/2005/june-2005/book-rev-june-2005.pdf> (pristupljeno: 14. kolovoza 2023.)

uobičajenih percepcija stvarnosti i istražuje iracionalne i subjektivne aspekte ljudskog iskustva. Osim toga, film se bavi snovima i nesvjesnim procesima, što otvara vrata različitim interpretacijama koje donose svojevrsnu vrstu inovacije u filmskoj industriji: „*Lynchov izlet u polje eksperimentalnoga nije isključiv ili čak ekstreman postupak koji nužno donosi pomake i prelazi u polje eksperimentalnoga filma, već nastoji detektirati zakočeno područje, tabu teme, slobodno progovoriti o strastima, homoseksualizmu, itd.*“ (Rosanda Žigo 2015: 170)

2.5. Reprezentacija rodnih uloga tijekom 2010-ih

Pojavom društvenih mreža pružile su se mogućnosti izgradnje snažnih platformi za raspravu i osporavanje tradicionalnih rodnih uloga. Utjecaj društvenih medija može se vidjeti i u popularnoj kulturi. Na primjer, TV serija „*Sluškinjina priča*“ privukla je veliku pozornost i potaknula razgovore o opasnostima nazadovanja u patrijarhalne norme. Prema studijama, platforme društvenih medija omogućile su vidljivost i osnaživanje žena, osobito u konzervativnim patrijarhalnim društvima. Ove studije tvrde kako su platforme društvenih medija omogućile ženama lakši pristup široj publici, omogućujući im da progovore protiv nepravde i diskriminacije temeljene na spolu.⁹

Kada je riječ o širenju svijesti o rodnoj neravnopravnosti bitno je spomenuti #MeToo pokret koji se pojavio na društvenim mrežama i otvorio raspravu o tabu temama u društvu.

Kampanja #MeToo odigrala je značajnu ulogu u podizanju svijesti o rasprostranjenosti seksualnog uznemiravanja i zlostavljanja, s nebrojenim pojedincima koji dijele vlastita iskustva i koriste *hashtag* ako bi skrenuli pozornost na važnost ovog problema. Ovaj globalni pokret ne samo da je žrtvama pružio prostor da podijele svoje priče, već je također pomogao u suzbijanju patrijarhalnih normi koje podržavaju rodno uvjetovano nasilje i nejednakost.

Uspjeh #MeToo može se pripisati njegovoj sposobnosti da dopre do velike publike i stvori pritisak javnosti, što je omogućeno korištenjem platformi društvenih medija. Slično tome, tradicionalni mediji također igraju značajnu ulogu u oblikovanju i raspravi o pokretu #MeToo unutar specifičnih nacionalnih konteksta. Tradicionalni mediji, zajedno s društvenim medijima, ključni su za razumijevanje dinamike i utjecaja pokreta kao što je #MeToo.

Kampanja #MeToo pružila je platformu za sve žene da podijele svoje osobne priče, uključe se u važne rasprave o seksualnom uznemiravanju, seksizmu i kulturi silovanja.

⁹ <https://www.lectitopublishing.nl/download/feminisms-gender-and-social-media-public-and-political-performativities-regarding-sexual-harassment-8522.pdf> (pristupljeno: 12. kolovoza 2023.)

Ovo kolektivno dijeljenje i diskurs na društvenim medijima odigrali su ključnu ulogu u skretanju pozornosti na tabu temu seksualnog zlostavljanja i stvaranju prostora za žrtve da podijele svoja iskustva. Lakoća pristupa široj publici putem platformi društvenih medija odigrala je značajnu ulogu u osnaživanju i pružanju podrške ženama, posebno u konzervativnim patrijarhalnim društvima. Ovi primjeri ilustriraju ogromnu moć društvenih medija u podizanju glasa, poticanju aktivizma i osporavanju društvenih normi.

2.6. Suvremeni trenutak

Suvremeni mediji nastavljaju poticati sve veću raznolikost u prikazivanju rodnih uloga. Filmovi kao što je „Black Panther” ističu snažne ženske likove, skrećući pozornost na snagu i djelovanje žena. Slično tome, TV emisije poput „Pose” istražuju iskustva transrodnih pojedinaca i LGBTQ+ zajednice, rasvjetljavajući njihove jedinstvene borbe. Ove reprezentacije igraju ključnu ulogu u osporavanju društvenih normi i osiguravanju prijeko potrebne vidljivosti za marginalizirane zajednice. Prema Harrisu, mainstream filmska i televizijska reprezentacija ključna je za aktiviste kako bi generirali javne rasprave o transrodnim subjektivnostima na većoj razini. Nadalje, ti različiti prikazi imaju značajan utjecaj na mlade transrodne osobe.¹⁰

Prema istraživanju, društveni mediji služe kao ključna platforma za LGBTQ+ osobe da dijele svoje osobne priče i zagovaraju povećanje svijesti i razumijevanje. Omogućuje im povezivanje s drugima u sličnim situacijama, traženje podrške i pristup uzorima. Same LGBTQ+ osobe često smatraju da su prikazi u TV emisijama i filmovima nerealni i pristrani. Umjesto toga, traže utjehu u internetskim medijskim platformama i chat sobama, gdje mogu pronaći točniji i autentičniji odraz svoje zajednice. Općenito, sve veća raznolikost u medijskom predstavljanju rodnih uloga ključna je za marginalizirane zajednice, posebice za LGBTQ+ osobe. Ti prikazi pomažu potvrditi njihova iskustva, daju im uzore i potiču osjećaj pripadnosti i zajednice.¹¹

¹⁰ <https://eprints.soas.ac.uk/37307/1/Colette%20Harris%20the%20functioning%20of%20gender%20-%20ICGR%20published%20papers%20for%20april%202022%20conference.pdf> (pristupljeno: 13. kolovoza 2023.)

¹¹ <https://eprints.soas.ac.uk/37307/1/Colette%20Harris%20the%20functioning%20of%20gender%20-%20ICGR%20published%20papers%20for%20april%202022%20conference.pdf> (pristupljeno: 13. kolovoza 2023.)

3. PRIKAZ RODNIH ULOGA U AMERIČKOJ KINEMATOGRAFIJI

Početna pretpostavka u okviru rodne teorije jest da su karakteristike i osobine koje se smatraju ženskima ili muškima rezultat društvene konstrukcije i da su se kroz povijest mijenjale. Žena se često opisuje kao subjekt koji je promatran ili spašen, dok se muškarac često percipira kao subjekt koji promatra ili spašava. Istraživanje američkog filma analizira prisutnost rodni uloga kroz povijest i istražuje koje promjene su se dogodile, te koje nisu. U ranim fazama američke kinematografije, žene su bile prikazivane prema normama i vrijednostima koje su naslijeđene iz viktorijanskog doba. Njihova primarna uloga bila je vezana uz rađanje i odgoj djece, dok se rad izvan kuće nije promovirao. Tijekom tog razdoblja, pojavili su se i stereotipi o "lošim ženama" koje su bile eksplicitno seksualizirane, a priče o njima obično su završavale negativno, što je stvaralo pritisak na žene da se ponašaju kao "dobre žene" kako ne bi doživjele loše sudbine.¹²

Kada je prvi val feminizma stigao u Ameriku, feministkinje često su se prikazivale kao "kriminalne, radikalne ili luđakinje". Tijekom vremena kada su žene stekle jednakost prava, pojavila se nova kategorija likova poznatih kao "flapperice". Međutim, u filmskim prikazima, flapperice su se prikazivale kao neovisne samo u kontekstu svoje slobode za kupnju stvari koje su izražavale njihov "osobni stil", ali istovremeno su i dalje tražile muža.¹³

Godine 1934., aktivističke grupe uspjele su nagovoriti filmsku industriju na samocenzuru putem tzv. "pečata odobrenja". Njihovi argumenti bili su usmjereni prema tome da se ponašanje neovisnih žena i flapperica prikazivalo kao "divlje, bezbožno i skandalozno". U filmovima tog razdoblja, žene su uglavnom prikazivane u privatnom okruženju, te ako nisu ispunjavale ulogu dobrih majki i domaćica, suočavale su se s nekom vrstom kazne. Sreća žene često je prikazivana kao "pronalaženje muškarca". Čest scenarij uključivao je izbor između partnerstva s muškarcem i nastavka karijere, pri čemu su filmovi sugerirali da će život biti savršen ako žena odabere muškarca, dok će biti osuđena na samoću i bijedu ako odabere karijeru. Ovi filmovi su se trudili naučiti žene kako biti poslušne i privlačne kako bi "pronašle

¹² <https://www.nottingham.ac.uk/scope/documents/2005/june-2005/book-rev-june-2005.pdf> (pristupljeno: 14. kolovoza 2023.)

¹³ <https://www.nottingham.ac.uk/scope/documents/2005/june-2005/book-rev-june-2005.pdf> (pristupljeno: 14. kolovoza 2023.)

muškarca s kojim mogu osnovati obitelj", pri čemu je poruka bila da će njihovi životi biti nesretni ako ne uspiju pronaći partnera.¹⁴

U medijima postoje mnogi primjeri gdje se žene nedovoljno prikazuju. Na primjer, jedno istraživanje analizira prikaz Disneyevih princeza u njihovim filmovima i prati promjene tijekom vremena. Ova studija fokusira se na prikaz rodne reprezentacije princeza u devet različitih Disneyevih filmova, podijeljenih u tri različita vremenska razdoblja: 1937. - 1959. s analizom tri filma, 1989. - 1998. s analizom pet filmova, te jedan film iz 2009. godine. Prema istraživanju Dawn Elizabeth England, rezultati ukazuju na to da su ženski likovi, odnosno princeze, općenito prisutni na ekranu tijekom duljeg vremenskog razdoblja u usporedbi s muškim likovima, posebno u starijim filmovima. Međutim, također se pokazuje da su princeze često prikazane s stereotipnim ženskim osobinama, iako su se rodne uloge postupno mijenjale tijekom vremena, od prvog do posljednjeg razdoblja analiziranih filmova. U posljednjem analiziranom filmu, princeze i prinčevi imaju podjednak broj muških i ženskih osobina, što ukazuje na promjene u načinu na koji se prikazuju rodne uloge u Disneyevim filmovima prema ovom istraživanju.¹⁵

Prema England, bitno je napomenuti da su muški likovi, odnosno prinčevi, manje prisutni u usporedbi s princezama u analiziranim Disneyevim filmovima. Ovaj aspekt ukazuje na to da se veći naglasak u prikazu rodni uloga obično stavlja na ženske likove. Osim toga, ističe se pristup koji muški likovi imaju prema ženskim, odnosno prinčevi se najčešće prikazuju kao spasitelji ili ponekad ljubavnici. Drugim riječima, postoji jasna neravnoteža u analizi i prikazu muških likova, bez obzira na njihovu prisutnost na ekranu.¹⁶

¹⁴ <https://www.nottingham.ac.uk/scope/documents/2005/june-2005/book-rev-june-2005.pdf> (pristupljeno: 14. kolovoza 2023.)

¹⁵ https://moodle.cornellcollege.edu/pluginfile.php/117494/mod_resource/content/2/England%20et%20all%20disney%20princesses.pdf (pristupljeno: 12. kolovoza 2023.)

¹⁶ https://moodle.cornellcollege.edu/pluginfile.php/117494/mod_resource/content/2/England%20et%20all%20disney%20princesses.pdf (pristupljeno: 12. kolovoza 2023.)

4. FEMINISTIČKA I RODNA TEORIJA U ANALIZI MEDIJSKE REPREZENTACIJE RODNIH ULOGA

4.1. Uvod u feminističku i rodnu teoriju

Feministička i rodna teorija multidisciplinarno je područje koje kritički ispituje odnose moći, društvene strukture i kulturne prakse kroz prizmu roda. Nastoji razumjeti kako rodne norme i očekivanja oblikuju iskustva, identitete i mogućnosti pojedinaca. Feministička teorija istražuje načine na koje su žene kroz povijest bile marginalizirane i potlačene, te nastoji izazvati i transformirati tu dinamiku moći. Slično tome, rad „Judith Butler's Notion of Gender Performativity. To What Extent Does Gender Performativity Exclude a Stable Gender Identity?“ naglašava da rod nije fiksna i inherentna karakteristika, već društveni konstrukt koji se kontinuirano reproducira i izvodi. Feministička i rodna teorija također ispituju raskrižja roda s drugim društvenim kategorijama kao što su rasa, klasa, seksualnost i sposobnosti. Time se stvaraju jedinstvena iskustva i izazovi za pojedince koji su dodatno marginalizirani višestrukim oblicima ugnjetavanja. Shodno tome, feministička i rodna teorija pružaju vrijedne uvide i analize različitih oblika diskriminacije i ugnjetavanja.¹⁷

Jedan poznati citat feminističke teoretičarke Bell Hooks sažima bit feminističke teorije:

*"Feminizam je pokret za okončanje seksizma, seksističkog iskorištavanja i ugnjetavanja."*¹⁸

4.2. Rodna perspektiva u medijskim studijima

Rodna perspektiva u medijskim studijama odnosi se na ispitivanje i analizu načina na koji je rod prikazan i predstavljen u različitim oblicima medija. To uključuje ispitivanje kako mediji doprinose izgradnji i održavanju fiksnih i binarnih rodni uloga. Desetljećima su se znanstvenici u području komunikacije bavili prikazivanjem roda u medijima i njegovim implikacijama za društvo. Značajniji koncept koji je proizašao iz ranih studija roda u medijima je ideja „simboličkog uništenja“, koju je skovao Tuchman. Simboličko uništenje odnosi se na podzastupljenost i usku zastupljenost žena u zabavnim medijima, često ih

¹⁷

https://studenttheses.uu.nl/bitstream/handle/20.500.12932/30880/JTTON_BScThesis_Judith_Butler_Gender_Performativity_FINAL.pdf (pristupljeno: 14. kolovoza 2013.)

¹⁸ <https://www.plutobooks.com/blog/feminism-is-for-everybody-bell-hooks/> (pristupljeno: 14. kolovoza 2023.)

ograničavajući na domaće okruženje i podređene uloge. Ovaj koncept naglašava društveni utjecaj medijskog prikazivanja roda, jer može oblikovati percepciju i ojačati stereotipe o ženama. Shodno tome, otkriveno je kako su žene u reklamama najčešće prikazane u ulozi domaćice ili kao seksualni objekti, održavajući tradicionalne rodne stereotipe. Štoviše, istraživanja u medijskim studijama pokazala su da odsutnost i pogrešno predstavljanje žena u medijima ima duboke implikacije na to kako djeca percipiraju rodne uloge, kako djevojčice zamišljaju svoje buduće mogućnosti i kako se prema ženama postupa u kućnom i profesionalnom okruženju.¹⁹

4.3. Feministička analiza medijskih narativa

Primjer feminističke medijske analize je studija koju je proveo Tuchman, koji je skovao izraz 'simboličko uništenje' kako bi opisao podzastupljenost i marginalizaciju žena u zabavnim medijima. Tuchmanova studija je otkrila da su žene često bile ograničene na kućno okruženje i podređene uloge u medijskim narativima, jačanje tradicionalnih rodni normi i hijerarhija. Još jedan primjer feminističke medijske analize je ispitivanje rodne zastupljenosti u medijima. Analiza promatra kako su žene prikazane u vijestima, citiraju li se kao izvori ili stručnjaci ili su uokvirene različitim atributima u usporedbi s muškarcima. Provedena kvalitativna analiza otkriva važne aspekte rodni neravnoteža u medijima i njihovu ulogu u stvaranju postojećih slika i stereotipa o ženama.²⁰

Značajan doprinos analizi feminističkih medija je rad Baehra, koja istražuje alternativne medijske prakse koje dovode u pitanje *mainstream* reprezentacije žena i promiču feminističke ideje. Baehrovo istraživanje naglašava načine na koje su žene intervenirale i proizvele nove oblike medija koji daju prednost feminističkim vrijednostima. Alternativne medijske platforme služe kao sredstvo za suprotstavljanje simboličkom uništenju žena i osiguravaju prostor za raznolikije i osnažujuće narative. Sveukupno, feministička medijska analiza vitalan je alat za ispitivanje i kritiku predstavljanje rodni uloga u medijskim narativima.²¹

¹⁹

https://www.researchgate.net/publication/314939780_The_Symbolic_Annihilation_of_Women_by_the_Mass_Media (pristupljeno; 14. kolovoza 2023.)

²⁰ https://www.academia.edu/6613255/Feminist_and_Gender_Media_Studies_A_Critical_Overview (pristupljeno: 14. kolovoza 2023.)

²¹ https://www.academia.edu/6613255/Feminist_and_Gender_Media_Studies_A_Critical_Overview (pristupljeno: 14. kolovoza 2023.)

Analizirajući medijske narative iz feminističke perspektive, možemo zaključiti kako ti narativi pridonose održavanju fiksnih i binarnih rodni uloga. Štoviše, analiza feminističkih medija naglašava podzastupljenost i usko prikazivanje žena u zabavnim medijima, kao i načine na koje mediji pridonose rodnoj ravnopravnosti.

4.4. Rodni aktivizam i medijska reprezentacija

Rodni aktivizam u medijima fokusiran je na predstavljanje žena i muškaraca u različitim oblicima medija, s ciljem izazivanja i promjene rodni stereotipa, predrasuda i nejednakosti u narativima, slikama i prikazima. Rodni aktivizam u medijima istaknuto je pitanje od 1970-ih, a naponi da se poveća zastupljenost i postigne rodna ravnopravnost privlače značajnu pozornost. Jedan od primjera rodni aktivizma u medijima je kritika seksističkih i nasilnih slika žena. Drugi primjer je uključivanje rase i seksualnosti u medijske kritike, naglašavajući intersekcionalnost roda s drugim identitetima. Rodni aktivizam u medijima igra ključnu ulogu u rješavanju i osporavanju problematičnih rodni reprezentacija.²²

Jedan od glavnih fokusa rodni aktivizma u medijima je predstavljanje žena i muškaraca u medijskim tekstovima. Žene su često prikazane u ograničenim ulogama, osobito onima koje su usmjerene na reprodukciju. Ova uska konstrukcija ženske uloge jača društvena očekivanja i ograničava mogućnosti da se žene vide u različitim i osnaženim ulogama. Posljedično, rodni aktivizam u medijima nastoji osporiti i promijeniti te reprezentacije povećanjem vidljivosti žena u raznim industrijama i zagovaranjem raznolikijim i osnažujućim narativima i slikama.

Rodni aktivizam u medijima bio je ključna uloga u podizanju svijesti o problematičnom rodnom predstavljanju i radu na većoj rodnoj ravnopravnosti. Rodni aktivizam u medijima vitalan je pokret koji se fokusira na osporavanje i promjenu rodni stereotipa, predrasuda i nejednakosti u različitim oblicima medija.

4.5. Online mediji i izazovi u vezi s rodnom reprezentacijom

Internetski mediji predstavljaju niz izazova vezanih uz rodnu zastupljenost. Jedan od izazova je stvaranje rodni stereotipa. Online platforme često jačaju i pojačavaju tradicionalne rodne uloge, prikazujući žene i muškarce na stereotipne načine. Na primjer, žene se često prikazuju

²² <https://bpb-us-e1.wpmucdn.com/journeys.dartmouth.edu/dist/b/4709/files/2021/06/Gender-Representation-in-the-Media-1.pdf> (pristupljeno: 13. kolovoza 2023.)

kao pretjerano seksualizirani objekti želje, dok se muškarci često prikazuju kao snažni i dominantni. Drugi izazov je nedostatak raznolike rodne zastupljenosti. Mrežni mediji imaju tendenciju da uvelike prikazuju i daju prioritet iskustvima, perspektivama i pričama heteroseksualnih pojedinaca, zanemarujući glasove i priče osoba iz LGBTQ+ zajednice. Postoje razlike u prikazivanju spola na različitim digitalnim i analognim medijskim platformama. Na primjer, žene često nedovoljno zastupljene u vodećim ulogama i da su izložene češćim slučajevima objektivizacije i uznemiravanja u usporedbi s muškarcima.

U posljednjih nekoliko godina, rast digitalnih medija zapravo je produbio te razlike, iako se prvobitno smatralo da će te platforme poslužiti kao sredstvo oslobođenja i emancipacije za sve pojedince. Internetski mediji su otvorili i nove prilike i izazove u vezi s prikazivanjem rodni uloga.

Na primjer, društvene mreže pružile su marginaliziranim pojedincima prostor za jačanje svojih glasova i izazivanje tradicionalnih normi vezanih uz spol. Ove platforme su potaknule stvaranje zajednica i pokreta koji se bave pitanjima feminizma, prava LGBTQ+ zajednice i ravnopravnosti spolova.

Međutim, internetski mediji također predstavljaju izazove u smislu štetnog sadržaja i zlouporabe. Cyberbullying, uznemiravanje i online mizoginija postali su prevladavajući problemi koji nerazmjerno utječu na marginalizirane skupine. Sve u svemu, internetski mediji predstavljaju i prilike i izazove kada je riječ o rodnoj zastupljenosti.

4.6. Mediji i LGBTQ+ zajednica: inkluzivnost i izazovi

Mediji igraju značajnu ulogu u oblikovanju društvenih percepcija i stavova prema različitim zajednicama, uključujući LGBTQ+ zajednicu. Uključivanje LGBTQ+ likova i narativa u različite oblike medija, poput televizijskih emisija, filmova, animea, stripova i videoigara, postalo je sve učestalije. Ovi prikazi pružaju vidljivost i reprezentaciju za LGBTQ+ pojedince i pridonose osjećaju pripadnosti i priznavanja, posebno za tinejdžere koji se možda bore s vlastitim identitetom. Međutim, unatoč napretku postignutom u predstavljanju LGBTQ+ zajednice, još uvijek postoje izazovi. Negativni prikazi LGBTQ+ zajednica i dalje prevladavaju u masovnim medijima, održavajući stereotipe, šale i uvrede o rodu i seksualnom identitetu. Ovi negativni prikazi ne samo da jačaju štetne stereotipe, već i stvaraju neprijateljsko okruženje za LGBTQ+ osobe. Na primjer, u popularnim televizijskim emisijama, LGBTQ+ likovi često se prikazuju kao promiskuitetni, održavajući stereotip da su

sve LGBTQ+ osobe hiperseksualne. Pozitivno predstavljanje LGBTQ+ pojedinaca i priča ključno je za preispitivanje ovih stereotipa i promicanje razumijevanja i prihvaćanja. Nadalje, pozitivne reprezentacije također mogu pomoći LGBTQ+ pojedincima da se osjećaju prihvaćenim. Općenito, iako je došlo do napretka u predstavljanju LGBTQ+ zajednice u medijima, još uvijek postoje izazovi koje treba prevladati. Jedan od primjera pozitivne reprezentacije je lik Omara u španjolskoj TV seriji „Elite”. Omar je gay muslimanski lik koji prkosi stereotipima i prikazuje pozitivan karakter sa kojim se publika može poistovjetiti. Osim toga, mogu se spomenuti i serije poput „Pose” i „Orange is the New Black” koje su hvaljene zbog svojih raznolikih i autentičnih LGBTQ+ likova, koji su pomogli razbiti stereotipe i povećati vidljivost u zajednici. U isto vrijeme, mainstream mediji još uvijek se bore s točnim predstavljanjem LGBTQ+ pojedinaca.

4.7. Edukacija i svijest o rodnim pitanjima u medijskim sadržajima

Obrazovanje i svijest o rodnim pitanjima u medijskim sadržajima ključni su za promicanje inkluzivnijeg i pravednijeg društva. Rodna pitanja u medijima odnose se na reprezentaciju i prikaz roda u različitim oblicima medija, kao što su filmovi, televizijske emisije, reklame i online sadržaji. Podizanjem svijesti i educiranjem pojedinaca o ovim pitanjima, možemo izazvati i promijeniti štetne stereotipe, predrasude i diskriminatorne prakse koje su prisutne u medijima. Na primjer, žene se često prikazuju na hiperseksualiziran način, objektivizirajući ih i održavajući nerealne standarde ljepote.

To može imati negativne učinke na pojedince, osobito mlade ljude koji mogu razviti iskrivljenu percepciju slike tijela. Kako bi se riješili ti problemi, inicijative za obrazovanje i podizanje svijesti mogu uključivati programe medijske pismenosti koji pojedince uče kritičkoj analizi medijskih poruka. Kroz ove programe pojedinci mogu naučiti prepoznati i osporiti štetne rodne stereotipe, propitivati medijske reprezentacije i uključiti se u inkluzivniju i raznolikiju medijsku potrošnju. Štoviše, važno je istaknuti utjecaj pitanja spolova u medijima na društvo u cjelini. Važno je naglasiti da predstavljanje rodnih uloga i stereotipa koje prenose mediji mogu utjecati na ljude svjesno ili nesvjesno.²³

Obrazovanje i svijest o rodnim pitanjima u medijima ključni su za promicanje inkluzivnijeg i pravednijeg društva.

²³ <https://centerprode.com/ojsa/ojsa0401/coas.ojsa.0401.01001c.pdf> (pristupljeno: 14. kolovoza 2023.)

5. METODOLOGIJA

U istraživačkom dijelu radu provodi se kvalitativna analiza reprezentacije rodničkih uloga u serijama „Sex and the City“ i „And Just Like That“. Fokus je usmjeren na razumijevanje načina na koji su spolovi reprezentirani u ovim serijama te na eventualne promjene u prikazivanju rodničkih uloga i odnosa između likova.

Prilikom istraživačkog procesa ne provodi se provjera ili izobličavanje teorije, već jednostavno analiziranje različitih vrsta reprezentacije rodničkih uloga u serijama, posebno u vezi s različitim likovima i načinom na koji su oni prikazani unutar priča u seriji. Podaci su prikupljeni putem gledanja serija i bilježenjem onoga što je viđeno u samim serijama, te proučavanjem znanstvenih radova koji su već analizirali navedene serije.

Cilj rada je analizirati predstavljanje rodničkih uloga u serijama „Sex and the city“ i „And just like that“ prilikom provođenja kvalitativnog istraživačkog pristupa.

Istraživanje se provodi u svrhu dubljeg razumijevanja načina na koji su oba serijala interpretirala rodne uloge i kako su se te interpretacije odražavale na promjene u društvu.

Kodni list je glavni alat koji je korišten u svrhu organizacije, kategorizacije i analize podataka koji su prikupljeni tijekom istraživanja. Označava popis ključnih tema, odnosno kategorija i potkategorija koje pomažu razumjeti i interpretirati prikupljene podatke. Kodni list može biti unaprijed definiran na temelju teorijskog okvira istraživanja kao u ovom slučaju. Shodno tome, izrađen su kodni listovi: „Sex and the City“ i „And Just Like That“, gdje su navedene određene kategorije i potkategorije koje se dotiču problematike reprezentacije rodničkih uloga u medijima kroz analizirane serije.

Osim toga, bitno je i sastaviti odgovarajuća pitanja kojima ću se poslužiti za vrijeme istraživanja. U odnosu na svrhu i ciljeve ovog rada, postavljena su sljedeća pitanja:

IP: Kako su muškarci i žene prikazani u serijama „Sex and the City“ i „And Just Like That“ u smislu njihovih rodničkih uloga i stereotipa?

IP: Kako su se glavni likovi razvili u novoj inkarnaciji serije „Sex and the City“?

IP: Koji su suvremeni problemi vezani uz rodne uloge prikazani u seriji „And Just Like That“?

IP: Postoje li razlike u načinu na koji su rodnosti reprezentirane u originalnoj seriji i njenom nastavku "And Just Like That"? Ako da, koje su te razlike i kako su se razvijale tijekom vremena?

Istraživanje može pomoći u razmatranju utjecaja medijske reprezentacije na percepciju rodnih uloga i poticanju diskusija o tim pitanjima u širem kontekstu.

6. ANALIZA REPREZENTACIJE RODNIH ULOGA U SERIJAMA „SEX AND THE CITY“ I „AND JUST LIKE THAT“

Pozivajući se na problematiku reprezentacije rodni uloga u medijima, svakodnevno smo izloženi slikama muškaraca i žena putem televizije, uličnih prizora, prilikom čekanja na autobusnoj stanici i drugih aktivnosti. Mediji, kao neizostavan dio našeg svakodnevnog života, igraju važnu ulogu u oblikovanju naše percepcije sebe i svijeta, bilo svjesno ili podsvjesno. Stoga je zanimljivo istražiti kako su rodovi prikazani u serijama, s obzirom na njihovu moguću duboku i neprimjetnu ulogu u oblikovanju identiteta pojedinaca.

Odabrane serije za analizu su „Sex and the city“ i „And Just Like That“, pretpostavljajući da su privukle mnogobrojnu publiku i imale značajan utjecaj na kulturu, zanimljivo je istražiti njihov način reprezentacije rodni uloga. Obje serije pripadaju žanrovima komedije, drame i romantike.

Prva serija prikazuje različite živote četiri dobro obrazovane i društveno visoko pozicionirane žena koje žive u New Yorku. Dok s druge strane, serija „And Just Like That“ nastavak je kultne serije „Sex and the City“. Ona prikazuje nastavak života glavnih protagonistica, ali bez lika Samantha Jones. Obje serije bave se društvenim problemima koji su karakteristični za vrijeme u koje su snimane i obuhvaćaju problematiku reprezentacije rodni uloga.

6.1. Analiza serije „Sex and the City“

Tablica 1. Kodni list 1: Sex and the City

Kategorija	Potkategorija	Kod
Glavni likovi	Carrie Bradshaw	Cb
	Charlotte York	Cy
	Miranda Hobbes	Mh
	Samantha Jones	Sj
Karijera i profesionalni razvoj	Carrie kao kolumnistica	Ckk
	Charlotte kao galeristkinja	Ckg
	Miranda kao odvjetnica	Mko
	Samantha kao PR stručnjak	Skps
Ljubavni odnosi	Carrie i Faca	Cif
	Charlotte i Trey MacDougal	Cit
	Miranda i Steve Brady	Mis
	Samantha i brojni partneri	Sip

Reprezentacija spolnosti i seksualnosti	Prikaz različitih seksualnih iskustava i tabua Otvoreno razgovaranje o seksualnosti	Prsit Oros
Rodni stereotipi i feminizam	Kritike rodnih stereotipa kroz dijaloge likova Promocija ženske neovisnosti	Krskdl Pzs
Moda i stil	Stil Carrie Bradshaw Prikaz modne industrije New Yorka	Scb Pminy
LGBTQ+	Reprezentacija LGBTQ+ likova	Rlgbtq

Prvi kodni list odnosi se na analizu reprezentacije rodnih uloga u seriji „Sex and the City“. Problematiku reprezentacije rodnih uloga u seriji podijelio sam na kategorije i potkategorije koje će biti detaljnije objašnjene u nastavku.

Reprezentacija rodnih uloga u seriji „Sex and the city“ nudi nijansiran prikaz četiriju glavnih protagonistica: Carrie Bradshaw, Samantha Jones, Mirande Hobbes i Charlotte York. Svaki lik donosi jedinstvenu perspektivu u istraživanje rodne dinamike i izaziva tradicionalne predodžbe o ženstvenosti.

Carrie Bradshaw, koju tumači Sarah Jessica Parker, služi kao središnji lik i utjelovljuje složenu mješavinu tradicionalnih rodnih uloga i progresivnih ideala. Kao spisateljica i kolumnistica, Carrie prkosi tradicionalnim rodni normama ostvarujući uspješnu karijeru u industriji kojom dominiraju muškarci. Njezina uloga modno osviještene žene koja se ne ispričava u pogledu svoje ljubavi prema odjeći i obući može se u početku činiti da je u skladu sa stereotipnim ženskim interesima. Međutim, Carrie izaziva te stereotipe također istražujući teme osnaživanja i neovisnosti žena. Ona upravlja svojim romantičnim i seksualnim odnosima, dajući prioritet osobnom ispunjenju nad društvenim očekivanjima. Samantha Jones, koju tumači Kim Cattrall, predstavlja hrabar i neskriven pristup seksualnosti i seksualnim odnosima. Ponosno prihvaća svoje seksualne želje i otvoreno se upušta u povremene veze, izazivajući društvena očekivanja o seksualnom ponašanju žena. Miranda Hobbes, koju glumi Cynthia Nixon, ističe se kao utjelovljenje uspješne i ambiciozne žene u profesiji kojom dominiraju muškarci. Prikazana je kao vrlo uspješna odvjetnica, koja često daje prednost svojoj karijeri nad romantičnim vezama. Mirandin lik razbija kalup tradicionalnih rodni uloga pokazujući da žene mogu profesionalno napredovati i potvrditi svoju neovisnost. Nasuprot tome, Charlotte York, koju glumi Kristin Davis, u početku se čini da se više prilagođava tradicionalnim rodni ulogama. Često je prikazana kao oličenje ženstvenosti, koja traži romantičnu vezu i naglašava važnost ljubavi i braka. Međutim, važno

je napomenuti da Charlottein lik prolazi kroz rast i razvoj kroz seriju, izazivajući tradicionalne ideale ženstvenosti. Sve u svemu, četiri glavna protagonista u seriji „Sex and the city“ nude niz prikaza rodnih uloga.

Ljubavna veza između Carrie i Face u seriji može se tumačiti kao iznimno složen odnos. Tijekom serije njihov se odnos razvija i prolazi kroz brojne uspone i padove, naposljetku izazivajući tradicionalne predodžbe o romantici i privrženosti. Srž njihove veze je stalno povlačenje između neovisnosti i ranjivosti. Carrie, snažna i neovisna žena, često se bori sa svojom željom za posvećenom vezom, a istovremeno zadržava svoj osjećaj samostalnosti. Face, pak, predstavlja enigmnu emocionalne nedostupnosti i privlačnosti osobnosti "zločestog dečka". Njihov odnos služi kao prikaz složenosti i izazova s kojima se mnogi pojedinci suočavaju u suvremenim odnosima i vezama. Kroz seriju, Carrie i Face prolaze kroz različite faze svoje veze, od povremenih spojeva do potpune predanosti. Često se nađu uhvaćeni u krug prekida i ponovnog pomirenja, nesposobni se u potpunosti osloboditi svojih osjećaja. Međutim, usprkos ovim izazovima i nekonvencionalnoj prirodi njihove veze, Carrie i Face konačno pronalaze put jedno drugom do kraja serije. Ovaj bi zaključak mogao stvoriti romantična uvjerenja o potencijalu za beskrajne šanse i sudbinu u povremenim seksualnim odnosima. Prikaz Face u seriji „Sex and the city“ usklađen je s arhetipom džentlmena, koji podsjeća na gospodina Darcyja iz Ponosa i predrasuda. Lik Carrie Bradshaw razbija kalup tradicionalnih ženskih uloga i postaje utjelovljenje postfeminističke robe, koja služi kao uzor mnogim ženama. U biti, ljubavni odnos Carrie Bradshaw i Face dovodi u pitanje tradicionalne predodžbe o romantici i privrženosti prikazujući složenost i nijanse suvremenih odnosa, kao i utjecaj medijskih prikaza na gledatelje. razumijevanje ljubavi i partnerstva. Ljubavna veza između Carrie Bradshaw i Face u seriji „Sex and the city“ odraz je složenosti s kojom se pojedinci suočavaju u modernim spojevima i vezama.²⁴

Ljubavni odnos između Charlotte i Treya MacDougala u seriji „Seks and the city“ može se analizirati kao složeno i evoluirajuće putovanje. Kroz seriju, odnos Charlotte i Treya počinje s idealiziranom percepcijom ljubavi i braka. Charlotte, predstavljena kao romantična duša, vjeruje u bajku o pronalasku svog princa i savršenom braku. Međutim, kako serija napreduje, postaje očito da njihov odnos nije izgrađen na čvrstim temeljima. Trejeva nesposobnost da u potpunosti zadovolji Charlotteine emocionalne i fizičke potrebe postaje glavni izvor sukoba među njima. Osim toga, Trejeva distancirana i emocionalno nedostupna priroda dodatno

²⁴ <https://ro.ecu.edu.au/ecuworkspost2013/6106/> (pristupljeno: 3. rujna 2023.)

pogoršava probleme unutar njihove veze. Unatoč tim izazovima, Charlotte i Trey pokušavaju uspostaviti svoju vezu tražeći pomoć stručnjaka i pokušavajući riješiti svoje probleme. Međutim, postaje jasno da oni nisu u stanju prevladati ove temeljne probleme kompatibilnosti. Na kraju, njihova ljubav jedno prema drugome nije dovoljna za održavanje zdravog i ispunjavajućeg partnerstva. Ljubavni odnos između Charlotte i Treya MacDougala u seriji može se analizirati kao prikaz složenosti i borbi koje mogu nastati u vezi kada postoje inherentni problemi kompatibilnosti i nedostatak emocionalne povezanosti. Osim toga, serija „Sex and the city“ predstavlja nijansiranu perspektivu ljubavi i veza. Prepoznaje da ljubav nije uvijek dovoljna za održavanje veze i da se pojedinci možda moraju suočiti sa svojim potrebama i željama kako bi pronašli istinsku sreću i ispunjenje.

Ljubavna veza Mirande i Stevea Bradyja u seriji „Sex and the city“ je intrigantna. Od početka je odnos Mirande i Stevea prikazan kao onaj koji prkosi tradicionalnim normama. Miranda, iznimno neovisna i uspješna odvjetnica, i Steve, barmen opuštenog ponašanja, dolaze iz različitih sredina i imaju suprotne osobnosti. Međutim, unatoč tim razlikama, oni stvaraju duboku emocionalnu vezu i razvijaju snažnu vezu. Kroz seriju ljubav Mirande i Stevea karakteriziraju trenuci strasti i izazova. Oni prolaze kroz uspone i padove svoje veze, suočavajući se s problemima kao što su povjerenje, predanost i komunikacija. Mirandina snažna volja često se sukobljava sa Steveovom opuštenijom osobnošću, što dovodi do sukoba i nesuglasica. Unatoč tim izazovima, ljubav Mirande i Stevea ustraje. Pokazuju spremnost da rade na svojoj vezi i prave kompromise, što u konačnici dovodi do rasta i dubljeg razumijevanja jedno drugog. Ljubavna priča Mirande i Stevea također dovodi u pitanje tradicionalne rodne uloge i očekivanja.

Ljubavni odnosi Samantha Jones i njezinih partnera u seriji mogu se analizirati na različite načine. Jedan od načina da se analiziraju Samanthine veze je kroz prizmu rodni normi i očekivanja. Tijekom serije, Samantha se može vidjeti kako izaziva tradicionalne rodne norme i očekivanja u svojim vezama. Prikazana je kao snažna, neovisna žena kojoj je na prvom mjestu vlastiti užitak. U isto vrijeme, postoji napetost između Samanthine neovisnosti i njezine težnje za ljubavlju i romantičnim vezama. Iako Samantha može prkositi društvenim očekivanjima prihvaćanjem svoje seksualnosti i davanjem prioriteta vlastitim potrebama, serija i dalje predstavlja narativ koji od nje u konačnici zahtijeva da se prilagodi heteroseksualnoj ženstvenosti kako bi ljubav i seksualnost imale značenje. To se može vidjeti u Samanthinim odnosima s partnerima, gdje se kreće između želje za autonomijom i želje za emocionalnom vezom.

Televizijska serija „Sex and the city“ privukla je značajnu pozornost svojim prikazom različitih seksualnih iskustava i tabua. Serija izaziva tradicionalne predodžbe o seksualnosti i odnosima stavljajući žensku želju i zadovoljstvo u prvi plan. Kroz likove Carrie, Charlotte, Samantha i Mirande, serija istražuje složenost seksualnih odnosa, nudeći pogled u svijet u kojem se žene osjećaju moćnima da otvoreno i bez osuđivanja izraze svoje želje.

Jedan od ključnih aspekata prezentacije seksualnih iskustava u seriji je naglasak na jednakim mogućnostima za seksualne slobode. Serija naglašava važnost otvorene rasprave i komunikacije o seksu, budući da likovi nalaze zadovoljstvo u dijeljenju svojih iskustava jedni s drugima. Uz to, serija izaziva dominantne medijske reprezentacije dajući prednost ženskom orgazmu. Serija dosljedno prikazuje ženske likove koji traže i doživljavaju seksualno zadovoljstvo, ističući osnaživanje koje proizlazi iz davanja prioriteta ženskim željama. Nadalje, serija prikazuje niz seksualnih iskustava i tabua. Glavne protagonistice Carrie, Charlotte, Samantha i Miranda, upuštaju se u iskrene rasprave o svojim seksualnim iskustvima, željama i preferencijama. Na primjer, u jednoj epizodi likovi raspravljaju o svojim različitim stavovima prema neobaveznom seksu i monogamiji. Oni otvoreno dijele svoja osobna iskustva, pružajući platformu za istraživanje različitih perspektiva seksualnosti. Serija također dovodi u pitanje tradicionalne rodne norme i seksualne dvostruke standarde. Ističe važnost ženskog seksualnog užitka i prikazuje ženske likove kao aktivne sudionike vlastitog seksualnog života. Ovim otvorenim razgovorima serija dovodi u pitanje dominantne medijske reprezentacije ženske seksualnosti i naglašava vrijednost ženskog orgazma. Sveukupno, serija „Sex and the city“ doprinosi tekućem diskursu o seksualnosti predstavljanjem otvorenih razgovora o seksu i izazovima društvenih normi i očekivanja. Osim toga, istražuje različite aspekte seksualnosti, uključujući različite vrste veza kao što su povremeni seks, monogamija i netradicionalna partnerstva. Također zadire u složenost seksualnih identiteta, prikazujući likove koji se identificiraju kao heteroseksualci, biseksualci i homoseksualci.²⁵

Otvoreni razgovori o seksualnosti u seriji pružaju platformu za istraživanje različitih perspektiva i iskustava. Ovi razgovori naglašavaju fluidnost i složenost ljudske seksualnosti, dovodeći u pitanje ideju da postoji univerzalni pristup seksualnim odnosima. Osim toga, serija izaziva tradicionalne rodne norme i seksualne dvostruke standarde. Predstavlja žene koje se ne ispričavaju o svojim željama i aktivno teže za svojim seksualnim zadovoljstvom, izazivajući društvena očekivanja koja nalažu da žene budu pasivni objekti muške želje.

²⁵ <https://hrcak.srce.hr/31325> (pristupljeno: 3. rujna 2023.)

Serijski također govori o važnosti komunikacije i dijaloga koji okružuju seksualnost. Likovi vode otvorene i iskrene razgovore o svojim seksualnim željama, sklonostima i iskustvima. Ovi razgovori potiču razumijevanje, empatiju i osjećaj zajedništva među likovima, dok jedni s drugima dijele svoje misli, brige i iskustva. Ovaj otvoreni dijalog omogućuje likovima da uče jedni od drugih, izazovu društvene norme i upravljaju vlastitim putovanjima seksualnog samootkrivanja.

Popularna televizijska serija „Sex and the city“, pruža obilje materijala za analizu rodni stereotipa kroz dijaloge likova. Dijalog između likova u seriji nudi uvjerljiv uvid u to kako su rodni stereotipi prikazani i dovedeni u pitanje u seriji. Na primjer, jedna od tema koje se ponavljaju u seriji je rasprava o ženskoj seksualnosti i njezinoj povezanosti s feminističkom politikom. U jednoj epizodi Charlotte izražava želju da pričeka do braka kako bi stupila u seks i prilagodila se tradicionalnim rodnim ulogama. Njezino je stajalište u skladu sa stereotipom da su žene pasivne i podložne u svojim seksualnim odnosima. S druge strane, lik Samantha izaziva ovaj stereotip prihvaćajući svoju seksualnost i istražujući svoje želje bez ikakvih rezervi. Osim toga, dijalog između likova također otkriva napetost između tradicionalnih romantičnih narativa i postmoderne stvarnosti. Na primjer, u jednoj epizodi, Carrie propituje društvena očekivanja da će pronaći "onog pravog" i živjeti sretno do kraja života, ističući pritisak koji se vrši na žene da se prilagode tradicionalnim normama odnosa.²⁶

Dijalozi likova u seriji „Sex and the City“ ne odražavaju samo rodne stereotipe, već ih i izazivaju. Na primjer, serija stavlja snažan naglasak na važnost ženskog užitka i potrage za seksualnim zadovoljstvom. Kroz rasprave i iskustva likova, serija dovodi u pitanje ideju da je ženska seksualnost isključivo muški užitak. Nadalje, dijalog koji također dovodi u pitanje ideju da su financijska neovisnost i osnaživanje žena nekompatibilni s romantičnim vezama. Kroz seriju, likovi pokazuju da žene mogu nastaviti svoje karijere i istovremeno imati ispunjene veze. Općenito, dijalozi likova u seriji pružaju nijansirano istraživanje rodni stereotipa.

Dijalozi likova u seriji pružaju bogato istraživanje rodni stereotipa, otkrivajući njihovo postojanje i načine na koje se mogu suprotstaviti. Na primjer, lik Carrie Bradshaw često se bavi društvenim očekivanjima i normama koje okružuju odnose i rodne uloge. Ona izaziva stereotip da se žene moraju oslanjati na muškarce za financijsku stabilnost i neovisnost. U jednoj epizodi, Carrie dovodi u pitanje tradicionalno poimanje uloge žene u vezi kada se pita:

²⁶ <https://hrcak.srce.hr/31325> (pristupljeno: 3. rujna 2023.)

"Zašto trebamo čekati da nam se muškarac pobrine? Možemo biti financijski neovisne i slijediti vlastite snove." Kroz ovaj dijalog, serija dovodi u pitanje rodni stereotip da bi žene trebale ovisiti o muškarcima u pogledu svoje financijske dobrobiti.²⁷

Dijalozi likova u seriji također dovode u pitanje stereotip da se vrijednost žena temelji isključivo na njihovim vezama i brakovima. Na primjer, Miranda, koja je prikazana kao uspješna odvjetnica, često dovodi u pitanje društveni pritisak da se prilagodi tradicionalnim rodnim ulogama i očekivanjima. U jednoj epizodi, Miranda tvrdi: "Zašto bi moja vrijednost trebala biti određena time jesam li u braku ili nisam? Naporno sam radila kako bih izgradila uspješnu karijeru i samostalno ostvarila svoje ciljeve." Kroz dijaloge likova, serija predstavlja ženske likove koji izazivaju rodne stereotipe prihvaćajući svoju neovisnost, propitujući društvena očekivanja i zalažući se za seksualno oslobođenje. Dijalozi likova u Seksu i gradu pružaju nijansiranu analizu rodnih stereotipa. Oni nude kritiku tradicionalnih normi i očekivanja koja se postavljaju ženama u društvu.²⁸

Serija dovodi u pitanje ideju da se žene moraju prilagoditi heteroseksualnoj ženstvenosti kako bi pronašle ljubav i ispunjenje. Na primjer, Samantha, poznata po svom hrabrom i besramnom pristupu seksualnosti, često dovodi u pitanje stereotip da bi žene trebale biti pasivne ili plašljive kada su u pitanju njihove seksualne želje. U jednoj nezaboravnoj sceni, Samantha samouvjerenom tvrdi: "Odbijam da me definiraju očekivanja društva o tome kako bi se žena trebala seksualno ponašati. Zaslužujem zadovoljstvo i ispunjenje pod vlastitim uvjetima." Predstavljajući različite perspektive o ljubavi, seksualnosti i vezama, serija suptilno razgrađuje ideju da postoji jedan "pravi" način na koji žene upravljaju svojim životima i pronalaze sreću.²⁹

Serija „Sex and the city“ poznata je po prikazu ženske neovisnosti i osporavanju tradicionalnih rodnih stereotipa. Kroz seriju, protagonistice, Carrie, Samantha, Charlotte i Miranda, prikazane su kao neovisne i osnažene žene u različitim aspektima svojih života. Jedan primjer promicanja ženske neovisnosti u Seksu i gradu je kroz profesionalne karijere likova. Carrie, Samantha, Charlotte i Miranda prikazane su kao uspješne i ambiciozne osobe koje se ističu u svojim poljima. Carrie, utjecajna spisateljica i kolumnistica, pokazuje da žene mogu napredovati u svijetu novinarstva kojim dominiraju muškarci. Miranda, moćna

²⁷ <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:533504/fulltext02> (pristupljeno: 3. rujna 2023.)

²⁸ <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:533504/fulltext02> (pristupljeno: 3. rujna 2023.)

²⁹ <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:533504/fulltext02> (pristupljeno: 3. rujna 2023.)

odvjetnica, probija rodne barijere pravne profesije i postiže značajan profesionalni uspjeh. Nadalje, serija dovodi u pitanje tradicionalne rodne norme vezane uz veze i seksualnost.

Modni stil Carrie Bradshaw u seriji Seks i grad može se opisati kao odvažan, osebujan i odvažan. Modni odabiri Carrie Bradshaw često su pomicali granice tradicionalnog stila i prihvaćali avangardniji pristup. Carrie je bila poznata po svojoj ljubavi prema vintage komadima, dizajnerskim etiketama i jedinstvenim dodatcima svojoj odjeći. Njezin smisao za modu odražavao je njezinu neustrašivu i neovisnu osobnost, kao i ljubav prema samoizražavanju kroz odjeću. Nadalje, prikaz modne industrije u New Yorku u seriji predstavljen je kao glamurozan, natjecateljski i utjecajan. Serija je prikazala modnu industriju kao živahan i dinamičan svijet u kojem dizajneri, modeli i trendseterice oblikuju najnovije trendove i stilove. Carrien lik poslužio je kao sredstvo za isticanje nevjerojatne modne scene u New Yorku. TV serija „Seks and the city“, odličan je primjer kako su mediji učinkovito pozicionirali njujoršku modu kao jednu od vodećih modnih industrija u svijetu.

Predstavljajući modni i odvažni stil Carrie Bradshaw, revija je pokazala da je New York prijestolnica mode. Osim gledanja serije, obožavatelji su također nastojali oponašati modne stilove likova posjećujući web stranice i rješavajući kvizove kako bi odredili kojem liku najviše sliče i stil kojeg lika odgovara njihovom. To je navelo gledatelje da aktivno traže i kupuju određene modne stilove, dodatno učvrstivši utjecaj serije na modnu industriju.³⁰

Zastupljenost LGBTQ+ likova u seriji Seks i grad je ograničena i nedostaje joj značajna dubina. Jedan primjer ovoga može se vidjeti u prikazivanju Samanthinog odnosa s Marijom, ženom s kojom je kratko hodala u 2. sezoni. Njihova je veza predstavljena kao kratkotrajni eksperiment, a ne smisleno istraživanje Samanthine seksualnosti. Osim toga, u 4. sezoni vidimo sličan manji zaplet u kojem glavni lik Samantha izlazi s drugom ženom, Marijom, tijekom tri epizode. Međutim, ova priča je brzo odbačena i Samantha se vraća izlaziti s muškarcima do kraja serije, bez ikakvog spominjanja ili priznanja svoje biseksualnosti ili privlačnosti prema istom spolu. S druge strane, uloga Stanforda Blatcha kojeg igra Willie Garson je vrijedna pažnje. Stanfordov lik igra važnu ulogu u seriji budući da je predstavljen kao blizak prijatelj i osoba od povjerenja Carrie Bradshaw. Njegova uloga u vrijeme emitiranja serije bila je od značajne važnosti za LGBTQ+ zajednicu jer se tada homoseksualni likovi nisu često pojavljivali u televizijskim serijama.

30

https://www.researchgate.net/publication/311104652_Gossip_Girl_setting_fashion_trends_Lebanese_young_wiers_identification_with_media_characters (pristupljeno: 3. rujna 2023.)

6.2. Analiza serije „And Just Like That“

Tablica 2. Kodni list 2: And Just Like That

Kategorija	Potkategorija	Kod
Glavni likovi	Carrie Bradshaw	Cb
	Charlotte York	Cy
	Miranda Hobbes	Mh
	Che Diaz	Cd
Karijera i profesionalni razvoj	Carrie kao kolumnistica	Ckk
	Charlotte kao galeristkinja	Ckg
	Miranda kao studentica	Mks
	Che kao komičar	Ckom
Ljubavni odnosi	Carrie i Faca	Cif
	Charlotte i Harry Goldenblatt	Cih
	Miranda i Che Diaz	Mic
	Stanford Blatch i Anthony Marentino	Sia
Reprezentacija spolnosti i seksualnosti	Istraživanje spolne raznolikosti (uvođenje lika Che Diaz)	Isr
	Razmatranje seksualnih pitanja u modernom dobu	Rspmd
Rodni stereotipi i feminizam	Razmatranje izazova s kojima se žene suočavaju u starijoj dobi	Rizs
	Aktivno sudjelovanje u feminističkim diskusijama	Asfd
Moda i stil	Nastavak modne priče i Carriejin stil	Nmpcs
LGBTQ+	Uključivanje lika Che Diaza kao nebinarnog komičara	Ulcd

Drugi kodni list odnosi se na analizu reprezentacije rodnih uloga u seriji „And Just Like That“. Kao u prethodnom kodnom listu, problematiku reprezentacije rodnih uloga u seriji podijelio sam na kategorije i potkategorije koje će biti detaljnije objašnjene u nastavku.

U seriji „And Just Like That“, Carrie Bradshaw, koju tumači Sarah Jessica Parker, zadržava ključnu ulogu i ostaje centralni lik u priči. U odnosu na izvorne serije, Carrie Bradshaw, koja je već bila glavna junakinja u originalnoj seriji „Sex and the City,“ sada se suočava s novim izazovima i promjenama u životu. Nastavak „And Just Like That“ istražuje kako se Carrie prilagođava starenju, promjenama u odnosima i izazovima suvremenog New Yorka. Carrie je i

dalje kolumnistica koja piše o ljubavi i modi, ali sada se suočava s novim izazovima u medijskom svijetu. Njezin rad i karijera i dalje čine važan aspekt njezinog identiteta, ali se mijenjaju s vremenom, reflektirajući promjene u novinarstvu i medijima. Shodno tome, Carrie je jedno vrijeme radila u izradbi suvremenih podcasta. Serija istražuje kako se nositi s izazovima braka i intimnosti u odrasloj dobi, te u konačnici kako se nositi sa smrću supruga nakon Facine iznenadne smrti. Kada je riječ o njezinom stilu, ostaje modna ikona i njezin prepoznatljiv stil i dalje privlači pažnju gledatelja. Njezina strast prema modi i eksperimentiranju s odjećom čini važan aspekt njezinog lika, a njezini modni izričaji i dalje inspiriraju mnoge. Nastavlja održavati duboka prijateljstva sa svojim dugogodišnjim prijateljicama, Charlotte i Mirandom. Njihova povezanost i podrška jedna drugoj i dalje su ključna komponenta serije, prikazujući snagu dugotrajnih prijateljstava. Serija „And Just Like That“ često se bavi društvenim pitanjima i izazovima, a Carrie često izražava svoje stavove o tim temama. Njezin karakter služi kao glas za feminizam, LGBTQ+ prava i druge društvene teme, unoseći dubinu u priču.

Charlotte York, koju tumači Kristin Davis, i dalje ima značajnu i složenu ulogu koja doprinosi dubini priče i razvoju likova. Charlotte je majka dvoje djece, Rose i Lily, te je njezina uloga kao majke ključna komponenta njezine priče u seriji. Prikazuje se kako se Charlotte nosi s izazovima majčinstva, od odgoja djece do usklađivanja svoje obitelji s karijerom i društvenim obavezama. Njezina borba da bude savršena majka dodaje stvarnost i autentičnost njezinom karakteru. Dugi niz godina je u braku s Harryjem Goldenblattom, a njihov odnos prolazi kroz svoje izazove i evoluciju u ovoj seriji. Prikazuje se kako se nose s promjenama u braku, baveći se pitanjima intimnosti, komunikacije i zajedničkog razumijevanja. Odnos između Charlotte i Harryja pokazuje realnosti braka i kako se on razvija s vremenom. Karakterizira je emotivnost i ranjivost, što je jedan od njezinih prepoznatljivih osobina. Ona često otvoreno izražava svoje osjećaje i strahove, te njezina ranjivost doprinosi dubini njezinog lika i omogućuje gledateljima da se povežu s njezinim unutarnjim sukobima. Charlotte i dalje održava čvrsto prijateljstvo s Carrie Bradshaw i Mirandom Hobbes, i to je ključna komponenta serije. Njihova povezanost i podrška jedna drugoj, iako prolaze kroz različite izazove i promjene u životu, prikazuje snagu dugotrajnih prijateljstava. Serija često istražuje društvene teme i pitanja, a Charlotte kao lik donosi svoju perspektivu na teme kao što su roditeljstvo, obitelj, ženska prava i druge aktuelne teme. Njezina uloga omogućuje raspravu o tim temama unutar konteksta serije. Njezin lik ostaje autentičan i dubok, a gledatelji mogu pratiti njezinu evoluciju kroz izazove i promjene koje donosi zrela dob.

Miranda Hobbes, koju tumači Cynthia Nixon, ima značajnu i kompleksnu ulogu koja dodaje dubinu i složenost priči. Nakon originalne serije "Sex and the City", Miranda je postala uspješna odvjetnica i partnerica u uglednoj pravnoj firmi. Njezin uspon u karijeri odražava njezinu inteligenciju, predanost i profesionalnu ambiciju. Njezina profesionalna uloga dodaje ozbiljnost njezinom liku i istražuje dinamiku radnih odnosa. U seriji se prikazuju osobni izazovi s kojima se Miranda suočava, uključujući i pitanja braka, roditeljstva i starijeg životnog doba. Njezin odnos s Steveom, bivšim suprugom, i sina Bradyjem istražuje kompleksnosti modernih obiteljskih dinamika, rastave braka i zajedničkog roditeljstva. Miranda kroz seriju prolazi kroz duboku osobnu transformaciju. Ona otkriva svoj pravi identitet i istražuje svoje seksualne sklonosti, posebno kroz svoj odnos s Che Diaz, nebinarnim likom. Ovo istraživanje identiteta i samopouzdanje čini njezin lik autentičnim i doprinosi razvoju priče. Miranda održava duboka prijateljstva sa svojim dugogodišnjim prijateljicama, Carrie Bradshaw i Charlotte York. Njihova povezanost i podrška jedna drugoj, iako prolaze kroz različite izazove, ostaje temelj serije i prikazuje snagu dugotrajnih prijateljstava. Kroz različite dijaloge i situacije u seriji, Miranda izražava svoje stavove o društvenim pitanjima, uključujući feminizam, LGBTQ+ prava i rasne teme. Njezin karakter služi kao glas za progresivne i inkluzivne vrijednosti, što čini seriju relevantnom za suvremeno društvo.

U seriji "And Just Like That", lik Che Diaz, koju tumači Sara Ramírez, predstavlja važan i inovativan dodatak originalnom serijalu "Sex and the City". Che Diaz je nebinarna osoba koja otvoreno eksperimentira s vlastitim identitetom i izražavanjem. Njihova prisutnost u seriji donosi važnu reprezentaciju osoba s različitim identitetima spola i seksualnosti. Che je pionir i aktivist u LGBTQ+ zajednici, otvarajući prostor za razgovor o pitanjima poput rodnog identiteta, queer kulture i prihvaćanja različitosti. Che postaje mentor Mirandi Hobbes i Carrie Bradshaw u seriji. Njihov odnos donosi učenje i razmjenu perspektiva između različitih generacija i iskustava. Che pomaže drugim likovima da bolje razumiju rodnost, seksualnost i inkluzivnost, što čini seriju relevantnom za suvremeno društvo. Che je umjetnik i performer s jasnim izražajem kroz svoju kreativnost. Njihova prisutnost u seriji otvara razgovor o umjetničkom izražavanju i važnosti umjetnosti u suvremenom društvu. Njihovi performansi i stavovi često potiču introspekciju kod drugih likova i publike. Kroz različite dijaloge i situacije u seriji, Che izražava svoje stavove o društvenim pitanjima, uključujući pitanja kao što su LGBTQ+ prava, rasna ravnopravnost i feminizam. Njihova uloga pruža platformu za razgovor o ovim pitanjima unutar konteksta serije. Cheova prisutnost potiče druge likove u

seriji da razmišljaju o različitosti, inkluzivnosti i prihvaćanju. Njihov karakter predstavlja suvremeni ideal tolerancije i razumijevanja različitosti, čime dodaju dubinu i aktualnost seriji. Ukupno gledajući, Che Diaz je ključna figura u seriji "And Just Like That...", donoseći teme poput rodnog identiteta, LGBTQ+ prava, umjetnosti i aktivizma. Njihova prisutnost obogaćuje svijet serije i potiče gledatelje na razmišljanje o važnim društvenim i kulturnim pitanjima. Cheova uloga predstavlja napredak u prikazu raznolikosti i inkluzivnosti u medijima i reflektira suvremene promjene u društvu.

Odnos između Carrie Bradshaw i Face u seriji "And Just Like That" donosi važnu emocionalnu priču odrasle dobi. Njihov odnos bio ključna tema tijekom cijelog "Sex and the City" serijala, a to se nastavlja i u "And Just Like That". Njihov brak je postao simbol uspona i padova u odnosima, gdje su se suočavali s izazovima, prekidima i pomirbama. Njihova ljubavna priča je uvijek bila složena i ispunjena strašću i komplikacijama. No događa se iznenadni preokret radnje u seriji, odnosno smrt Face, što predstavlja ključnu promjenu u Carrieinom životu. Njegova smrt izaziva duboku tugu i bol kod Carrie, i to je emotivni centar serije nakon tog trenutka. Njegova smrt označava prekretnicu u seriji, gdje se Carrie i njezini prijatelji suočavaju s gubicima i promjenama u svom životu. Nakon Facine smrti, Carrie prolazi kroz proces tuge i prilagodbe novoj stvarnosti bez svog dugogodišnjeg partnera. Ona se suočava s pitanjima identiteta, samoće, i traži načine kako ponovno pronaći svrhu u životu. Ovaj dio serije istražuje kako se nositi s gubicima i kako pronaći snagu za nastavak života nakon smrti voljene osobe. Carrie dobiva podršku od svojih prijateljica, Charlotte, Mirande i novih prijatelja kao što je Che Diaz. Njihova podrška i prijateljstvo igraju ključnu ulogu u njezinom procesu liječenja i povratku u svakodnevni život. Nakon Facine smrti, Carrie postaje samostalnija i donosi odluke o svom životu. Njezin karakter raste i razvija se kako se suočava s promjenama, a serija istražuje kako pronaći radost i smisao u životu nakon gubitka.

Odnos između Charlotte York i njezinog supruga Harryja Goldenblatta u seriji "And Just Like That" predstavlja ključnu komponentu priče, a njihov obiteljski život ima značajnu ulogu u razvoju likova. Charlotte i Harry imaju duboku i stabilnu vezu koja seže unatrag još iz originalne serije "Sex and the City". Njihov odnos karakterizira ljubav, poštovanje i međusobna podrška. Harry je uvijek bio oslonac Charlotte i njezina podrška u njenim emotivnim iskušenjima. U međuvremenu postali su roditelji dvoje djece, Rose i Lily. Njihov obiteljski život postaje važan dio njihovog lika, a prikazuje se kako se nose s izazovima roditeljstva, odgojem djece i održavanjem ravnoteže između obitelji i posla. Harry je često prikazivan kao mirniji i suzdržaniji suprug u usporedbi s emocionalnijom i temperamentnijom

Charlotte. Ova dinamika dodaje dubinu njihovom odnosu i često donosi humorističke trenutke u seriji. Serija također istražuje kako Charlotte i Harry upravljaju odnosima s drugim članovima obitelji, uključujući prijateljima i rodbinom. Obiteljske veze i prijateljstva također igraju važnu ulogu u njihovom životu.

Odnos između Mirande Hobbes i Che Diaza u seriji "And Just Like That" predstavlja važan i intrigantan aspekt serije. Diaz na određeni način predstavlja mentora Mirandi Hobbes u seriji. Njihov odnos počinje kao profesionalna suradnja, ali se brzo razvija u dublje prijateljstvo. Che pruža podršku i mentorstvo Mirandi dok ona istražuje nove aspekte svog identiteta i seksualnosti. Miranda i Che predstavljaju različite svjetonazore i iskustva. Che je nebinarna osoba koja otvoreno eksperimentira s rodnim identitetom, dok je Miranda tradicionalnija u svojim pogledima. Ovaj kontrast stvara dinamiku u njihovom odnosu i omogućuje seriji da istražuje različite perspektive na pitanja roda i seksualnosti. Odnos s Cheom pruža Mirandi priliku za osobni rast i smootkrivanje. Kroz svoje prijateljstvo s Cheom, Miranda istražuje svoje seksualne sklonosti i prihvaća sebe onakvom kakva jest. Ovaj razvoj lika dodaje dubinu i autentičnost njezinoj priči. Odnos između Mirande i Chea služi kao platforma za raspravu o društvenim pitanjima, uključujući raznolikost, rodnost i seksualnost. Serija koristi ovaj odnos kako bi istražila aktualne teme i podigla svijest o različitim identitetima i iskustvima. Iako dolaze iz različitih svjetonazora, Miranda i Che razvijaju duboko razumijevanje i podršku jedno prema drugome. Njihov odnos pokazuje važnost prijateljstva i međusobne podrške u procesu istraživanja identiteta. Odnos između Mirande Hobbes i Che Diaza dodaje važnu dimenziju seriji "And Just Like That", pružajući gledateljima priliku za razmišljanje o različitim aspektima identiteta, raznolikosti i inkluzivnosti. Ovaj odnos također doprinosi razvoju Mirande kao lika i pomaže joj da pronađe ravnotežu između tradicionalnih vrijednosti i modernih perspektiva na pitanja roda i seksualnosti.

Odnos između Stanforda Blatcha i Anthonyja Marentina u seriji "And Just Like That" ima značajnu ulogu u priči. Stanford i Anthony su u braku dugi niz godina, te su se upoznali kroz svoju blisku vezu s Carrie Bradshaw i njezinim društvom. Njihov odnos ispunjen je podrškom i humorom, često pružajući humoristične trenutke u seriji. Iako su partneri, Stanford i Anthony često predstavljaju suprotne svjetonazore i osobnosti. Stanford je poznat po svojoj mirnoj i suzdržanoj osobnosti, dok je Anthony ekstravagantan i sklon dramatičnosti. Ovaj kontrast stvara komičnu dinamiku između njih. U seriji, Stanford i Anthony razmatraju osnivanje obitelji. Stanford i Anthony često donose humor i zabavu u seriju. Njihove šaljive interakcije i komični trenuci pridonose lakoći i zabavi serije. Odnos između Stanforda i

Anthonyja također služi kao platforma za raspravu o temama kao što su LGBTQ+ prava, brak i obitelj. Serija koristi njihov odnos kako bi istražila aktualne društvene teme. Ukupno gledajući, odnos između Stanforda Blatcha i Anthonyja Marentina donosi humoristične i emocionalne trenutke u seriju, pružajući kontrast između njihovih različitih osobnosti i svjetonazora. Njihov odnos donosi dinamiku i lakoću u seriji te dodaje raznolikost u prikazu odnosa unutar LGBTQ+ zajednice. Ovaj odnos također služi kao sredstvo za istraživanje različitih aspekata modernih veza i obitelji u suvremenom društvu.

Uvođenje lika Che Diaza u seriju "And Just Like That" predstavlja značajan korak u istraživanju spolne raznolikosti i rodnog identiteta u okviru serije "Sex and the City". Che Diaz je nebinarna osoba koja se izjašnjava kao "they/them" (neutralni zamjenički spol). Njihova prisutnost u seriji donosi raznolikost u prikazu spolne raznolosti i otvara dijalog o različitim identitetima spola. Che postaje mentor Mirandi Hobbes i pomaže joj da istraži svoje seksualne sklonosti i razumije svoj identitet. Kroz ovaj odnos, serija istražuje pitanja rodnog identiteta, queer kulture i prihvaćanja različitosti. Che Diaz je aktivist za LGBTQ+ prava i često izražava svoje stavove o tim pitanjima unutar serije. Njihov lik služi kao glas za inkluzivnost, raznolikost i prihvaćanje, ističući važnost podrške za različite identitete. Che je umjetnik i performer, često izražavajući svoj rodni identitet kroz svoje umjetničke nastupe. Ovo omogućuje seriji da istraži kako umjetnost može biti platforma za izražavanje i slavlje različitih identiteta. Interakcije između Chea i ostalih likova, posebno Mirande, donose različite svjetonazore i perspektive na pitanja spolne raznolikosti. Ovaj kontrast dodaje dubinu priči i potiče likove i publiku na razmišljanje. Uvođenjem lika Che Diaza, serija "And Just Like That" prepoznaje važnost predstavljanja raznolikosti i inkluzivnosti u medijima. Lik Chea dodaje relevantnost seriji u suvremenom društvu i otvara vrata za razgovor o pitanjima spolne raznolikosti i rodnog identiteta. Ovaj lik pomaže u istraživanju različitih aspekata LGBTQ+ zajednice i donosi nove perspektive na veze, identitet i kulturu.

Serija "And Just Like That" istražuje seksualna pitanja u modernom dobu kroz različite likove i priče. Serija prikazuje raznolikost seksualnih sklonosti i identiteta među likovima. To uključuje Mirandu Hobbes koja istražuje svoje seksualne sklonosti, te lik Che Diaza, gender-fluidne osobe koja otvoreno eksperimentira s rodnim identitetom. Ovi likovi pružaju različite perspektive na seksualnost i identitet, otvarajući dijalog o raznolikosti i prihvaćanju. Serija istražuje kako se seksualni odnosi mijenjaju s godinama i kako se likovi nose s izazovima starijeg doba. Odnos Carrie Bradshaw i njezina supruga Biga prikazuje kako se intima mijenja tijekom braka i starijeg doba. Također, likovi razgovaraju o temama kao što su menopauza i

promjene u tijelu. Serija prikazuje kako suvremena tehnologija, uključujući online dating aplikacije, utječe na način na koji se ljudi upuštaju u seksualne odnose. Likovi koriste dating aplikacije i komuniciraju putem interneta, što odražava suvremene aspekte upoznavanja i flertovanja. Serija često naglašava važnost seksualne autonomije žena. Likovi, posebno Carrie Bradshaw, izražavaju svoje stavove o tome kako žene trebaju imati kontrolu nad svojim seksualnim životima i birati što je najbolje za njih. Serija također istražuje pitanja seksualne inkluzivnosti i pristupačnosti. Lik Che Diaza, kao aktivist za LGBTQ+ prava, pomaže podići svijest o ovim pitanjima i potiče razgovor o važnosti inkluzivnosti u seksualnosti.

Seriya "And Just Like That" istražuje niz izazova s kojima se žene suočavaju u starijoj dobi, nudeći realan i empatičan prikaz tih izazova. Serija prikazuje kako menopauza utječe na tijelo i emocionalno stanje žena. Carrie Bradshaw, jedan od glavnih likova, suočava se s promjenama u tijelu, valunzima i hormonskim fluktuacijama. Ovo je realan prikaz izazova s kojima se žene suočavaju tijekom menopauze. Intimnost i seksualni odnosi su također istraženi u kontekstu starije dobi. Lik Carrie Bradshaw i njezin suprug Big razmatraju kako održavati strast u braku nakon mnogo godina zajedničkog života. Ovaj aspekt donosi izazove u održavanju intimnosti i povezanosti tijekom godina. Neki likovi, poput Mirande Hobbes, suočavaju se s promjenama u svojim karijerama dok stare. To uključuje pitanja kao što su preusmjeravanje karijere, borba s generacijskim jazom u radnom okruženju i traženje ravnoteže između profesionalnog i osobnog života. Serija također istražuje gubitke, uključujući smrt voljenih osoba i promjene u prijateljskim odnosima. Ovi trenuci donose emocionalne izazove i pitanja o prihvaćanju promjena. Likovi se suočavaju s izazovima u održavanju samopouzdanja i samoidentifikacije dok stare. To uključuje promišljanje o vlastitom identitetu i osjećaju svrhe u starijoj dobi. Serija nudi dubok i suosjećajan prikaz izazova s kojima se žene suočavaju u starijoj dobi. Prikazuje kako se likovi prilagođavaju promjenama, traže podršku od prijatelja i obitelji, te nastoje pronaći ravnotežu između tjelesnog, emocionalnog i profesionalnog aspekta svog života.

Seriya "And Just Like That" aktivno sudjeluje u feminističkim diskusijama na različite načine. Likovi u seriji, posebno Carrie Bradshaw, Charlotte York i Miranda Hobbes, zadržavaju svoju neovisnost i profesionalne karijere kao važan aspekt svog identiteta. Serija naglašava važnost ženske autonomije i prava na osobni i profesionalni razvoj. Serija istražuje pitanja seksualne autonomije žena u različitim fazama života. Likovi se suočavaju s pitanjima poput menopauze, promjena u seksualnim odnosima i prihvaćanja svojih tijela u starijoj dobi. Serija često nudi društveni komentar o pitanjima poput feminizma, LGBTQ+ prava i inkluzivnosti.

Likovi izražavaju svoje stavove o tim temama i aktivno sudjeluju u raspravama o važnim društvenim pitanjima. Uključuje različite perspektive na feminizam i druge društvene teme putem različitih likova i njihovih iskustava. Svaka od glavnih junakinja donosi svoj jedinstveni pogled na feminizam i ženska prava. Likovi u seriji podržavaju feminizam i sudjeluju u aktivizmu na različite načine. Neki likovi se angažiraju u podršci organizacijama koje se bave ženskim pravima i drugim društvenim pitanjima.

Nastavak modne priče i Carriejin stil u seriji "And Just Like That..." zadržava prepoznatljive karakteristike njenog modnog izraza, ali također donosi nove elemente i promjene koje odražavaju promjene u njenom životu i modnom svijetu. Carrie Bradshaw ostaje modna ikona u seriji, a njezin prepoznatljiv stil izvire kroz raznolikost modnih kombinacija. Njezini odvažni izričaji, slojeviti odjevni komadi i eklektične kombinacije boja i uzoraka nastavljaju privlačiti pažnju gledatelja. Iako zadržava svoj prepoznatljiv stil, Carrieov izgled također reflektira promjene u njenom životu. Kroz garderobu se odražava njezina zrelost i promjene u njenom statusu, uključujući brak i udovštvo. Carrie i dalje eksperimentira s modom i otkriva nove trendove i dizajnere. Serija prikazuje njenu strast prema modi kroz posjete trgovinama i modnim revijama te upijanje inspiracije iz modnog svijeta. Kao i u originalnoj seriji, Carrie je modno sofisticirana u profesionalnim situacijama. Njezina poslovna odjeća odražava njenu sigurnost i autoritet kao kolumnistice i novinarkе. Carrie Bradshaw ostaje vjerna svom autentičnom stilu bez obzira na trendove. Njezin stil je uvijek odraz njezinog karakterističnog izraza i osobnosti. Carrie Bradshaw i dalje služi kao izvor inspiracije za mnoge ljude u stvarnom svijetu. Njezin modni izričaj potiče kreativnost i eksperimentiranje s odjećom među obožavateljima serije.

Uključivanje lika Che Diaza kao nebinarnog komičara u seriju "And Just Like That" ima nekoliko ključnih aspekata i utjecaja. Lik Chea Diaza donosi raznolikost u seriju i predstavlja gender-fluidnu osobu. Ovo je važno jer pomaže u podizanju svijesti o različitim identitetima spola i roda u mainstream medijima. Uključivanje lika Chea kao nebinarnog komičara pomaže normalizirati nebinarni rodni identitet. Serija prikazuje Chea kao kompleksnu osobu s vlastitim strastima, prijateljima i profesionalnim ciljevima, što pomaže smanjiti stigmatu i neznanje vezano za ovu temu. Serija pruža priliku za educiranje gledatelja o pitanjima roda i spola. Kroz lika Chea, gledatelji mogu bolje razumjeti različite identitete i perspektive te razvijati empatiju prema osobama koje se identificiraju kao nebinarne. Ukupno gledajući, lik Chea Diaza kao nebinarnog komičara donosi dubinu i raznolikost u seriju "And Just Like That". Ovaj lik igra važnu ulogu u istraživanju različitih aspekata identiteta i aktivizma u

suvremenom društvu. Također pruža platformu za humorističke nastupe koji potiču gledatelje na razmišljanje i razgovor o važnim društvenim temama.

7. REZULTATI ANALIZE REPREZENTACIJE RODNIH ULOGA U SERIJAMA „SEX AND THE CITY" I „AND JUST LIKE THAT"

U sklopu istraživanja reprezentacije rodni uloga u serijama „Sex and the City“ i „And Just Like That“, vodio sam se postavljenim istraživačkim pitanjima i to:

IP: Kako su muškarci i žene prikazani u serijama „Sex and the City" i „And Just Like That" u smislu njihovih rodni uloga i stereotipa?

IP: Kako su se glavni likovi razvili u novoj inkarnaciji serije „Sex and the City“?

IP: Koji su suvremeni problemi vezani uz rodne uloge prikazani u seriji „And Just Like That“?

IP: Postoje li razlike u načinu na koji su rodnosti reprezentirane u originalnoj seriji i njenom nastavku „And Just Like That"? Ako da, koje su te razlike i kako su se razvijale tijekom vremena?

Nakon detaljne analize navedenih serija prikupio sam i naveo određene podatke, na temelju kojih mogu ustanoviti da sam dobio odgovore na uvodno postavljena (istraživačka) pitanja. Shodno tome, može se jasno uočiti kako su žene predstavljene kao izuzetno neovisne i samosvjesne. Prikaz glavnih ženskih likova uvelike pridonosi tome jer su Carrie, Charlotte, Miranda i Samantha jasno fokusirane na svoje karijere, snažne su i sposobne samostalno donositi odluke u svojim životima. S druge strane, muškarci su u serijama najčešće prikazani kao partneri i podrška glavnim ženskim likovima. Što se može uočiti u odnosu između Mirande i Stevea, te Charlotte i Harryja, gdje su oni često osjetljivi na potrebe svojih partnerica i izražavaju svoje emocije bez susprezanja. Iako su žene uglavnom prikazane kao neovisne, često se suočavaju sa rodnim stereotipima poput pitanja majčinstva i braka koje nameću ukorijenjene tradicionalne norme, odnosno društvena očekivanja.

Kada je riječ o novom nastavku kultne serije, može se reći kako su glavne protagonistice prošle kroz značajne promjene jer kako u seriji, tako i u stvarnom životu, prošlo je više od dvadeset godina od snimanja originalnog serijala, ali svaka je zadržala svoju karakternu crtu. Carrie se nastavlja baviti pisanjem, ali sada u novom formatu kao kolumnistica na online platformama te specijalni gost u *podcastu*. Usprkos godinama, zadržala je ljubav prema modi i održavanju svog prepoznatljivog stila, ali nalazi se u izazovnijoj fazi svog života jer se suočava sa mnogobrojnim neočekivanim promjenama. Nadalje, Charlotte koja je i dalje fokusirana na obitelj i majčinstvo, ali sada se suočava sa problemima koji dolaze u odgoju

djece u adolescentskoj dobi. Usprkos svim roditeljskim obvezama, Charlotte se vraća poslu galeristice jer osvještava kako treba početi razmišljati o sebi i svojim potrebama. U konačnici, lik Mirande doživljava najveću promjenu kroz otkrivanje sebe i svoje biseksualnosti. Razvela se od Stevea te uplovila u vezu s nebinarnom likom u seriji, Che Diazom, s kojima je otkrila svoju drugu stranu. Osim toga, Miranda je ostala fokusirana na svoju pravnu karijeru, te usmjerena ka daljnjem usavršavanju upisujući studij u zreloj fazi života. Samantha Jones nije prisutna u novim nastavcima serije, no njeno odsustvo ostavlja prazninu u grupi četiriju prijateljica.

Serijski „And Just Like That“ na vrlo dobar način prikazuje suvremene probleme koji su vezani uz rodne uloge. Primjerice, Carrie, Miranda i Charlotte suočavaju se s pitanjima identiteta i samoprihvatanja kroz proces starenja. Ova problematika najviše se odnosi na ženske likove i njihov osjećaj vrijednosti koji se povezuje za mladost i ljepotu, dok se muškarci lakše nose s ovom pojavom. Može se reći kako su uzrok tomu nametnuta nerealna društvena očekivanja koja se vezuju uz žensku ljepotu. Serija istražuje pitanje majčinstva u kasnijim fazama života, uključujući izazove i radosti koje dolaze s tim. Odnosi se na rodne uloge i očekivanja u vezi majčinstva. Kao što je već spomenuto, istražuje se kako se likovi nose s profesionalnim izazovima i promjenama u svojim karijerama, posebno nakon godina iskustva. Osim toga, likovi se suočavaju s konstantnim promjenama u ljubavnim i prijateljskim odnosima, te pitanjem razvoda i društvenih očekivanja, koja se nerijetko vezuju i uz originalni serijal „Sex and the City“. Tema seksualne emancipacije i slobode još uvijek je prisutna u seriji, posebno u kontekstu izazova koje protagonisti prolaze u svojim ljubavnim i seksualnim životima. Nadovezujući se na ovu tematiku, bitno je spomenuti uključivanje novih likova koji donose raznolikosti u seriju posebno u smislu različitih perspektiva, seksualnosti i rodni uloga. Primjerice, uvođenje lika Che Diaza predstavlja značajno i inovativno dodatno obogaćivanje originalne serije „Sex and the City“. Che Diaz je osoba koja ne pripada binarnim kategorijama spola i otvoreno istražuje vlastiti identitet i izražavanje. Njihovo prisustvo u seriji donosi ključnu reprezentaciju osoba s raznolikim spolnim i seksualnim identitetima. Che je aktivist u LGBTQ+ zajednici te igra važnu ulogu u otvaranju dijaloga o pitanjima kao što su rodni identitet, queer kultura i prihvaćanje različitosti.

Bitno je spomenuti kako postoje značajne razlike u načinu na koji su rodni identiteti reprezentirane između originalne serije „Sex and the City“ i njenog nastavka „And Just Like That“. Dakle, glavni likovi, Carrie, Miranda i Charlotte, sada se suočavaju s izazovima srednjih godina i promjenama u svojim životima koje dolaze s tim. Dok su u originalnoj seriji bile usmjerene

na svoje karijere i ljubavne živote, u nastavku se bave majčinstvom, brakom, razvodima, roditeljstvom tinejdžera, istraživanjem seksualnosti i smrti supruga. Konkretno, Carriena borba za nastavljanjem života nakon iznenadnog gubitka svog životnog partnera i najveće ljubavi. Osim toga, Samanthin odlazak ostavlja prazninu u grupi i mijenja dinamiku prijateljstva. Nastavak uključuje nove likove koji donose raznolikost u seriju, uključujući različite perspektive na rodne uloge i socijalne teme koje su svojstvene za vrijeme u kojem živimo poput inkluzije, raznolikosti i pitanjima društvene pravde, što je refleksija promjena u društvu. Sve ove promjene odražavaju kako su se glavni likovi razvili i kako su se njihovi životi i rodnost mijenjali tijekom vremena. Serija istražuje nove aspekte rodni uloga i izazove s kojima se protagonisti suočavaju u kasnijim fazama života.

Zaključno, evolucija u nastavku „And Just Like That“ gledateljima pruža uvid u promjenu glavnih likova i njihovih rodni uloga s obzirom na promjene koje su se dogodile u njihovim životima i društvu. Važno je napomenuti da su ovi prikazi složeni i raznoliki, a serija se bavi različitim aspektima rodni uloga i stereotipa. Prikazi se također mogu mijenjati tijekom različitih epizoda i sezona, prateći razvoj likova i njihovih priča. Usprkos svim promjenama, serija nastavlja obrađivati teme koje se trude razbijati stereotipe i postavljene društvene norme. Shodno tome, likovi se nastavljaju baviti pitanjima seksualnosti, odnosa i intimnosti, te otvorenim istraživanjem pitanja seksualne slobode i emancipacije žena koji su svojstveni za ovaj čuveni serijal.

8. ZAKLJUČAK

Reprezentacija rodni uloga u medijima je kompleksna i važna tema koja je privukla pažnju istraživača, aktivista za rodnu ravnopravnost i šire javnosti. Ovaj zaključak završnog rada će sumirati glavne teze istraživanja o reprezentaciji rodni uloga u medijima.

Prije svega, potrebno je napomenuti kako su na samom početku postavljena istraživačka pitanja prema kojima sam se vodio u izradi ovog rada, a to su:

IP1: Kako mediji predstavljaju muškarce i žene u različitim medijskim formatima, uključujući filmove, televiziju, reklame i društvene mreže?

IP2: Kakav je utjecaj ovih prikaza na formiranje rodni identiteta i očekivanja?

IP3: Kako se može promijeniti ili unaprediti reprezentacija rodni uloga u medijima kako bi se doprinijelo rodnoj ravnopravnosti?

Na temelju informacija prikupljenih iz navedene literature i analize reprezentacije rodni uloga na konkretnim primjerima dviju serija „Sex and the City“ i „And Just Like That“, mogu zaključiti kako sam dobio odgovore na početno postavljena (istraživačka) pitanja.

Predstavljanje muškaraca i žena u medijima može znatno varirati ovisno o mediju i vremenskom razdoblju. Tradicionalno, filmovi su često promovirali stereotipne uloge spolova. Muškarci su često bili prikazivani kao snažni, hrabri i agresivni, dok su žene često bile prikazane kao emocionalne i ovisne o muškarcima. No, postoje i filmovi koji su se trudili stvarati raznolike i duboke likove, neovisno o spolu, poput filma „Moonlight“. Televizija također može reflektirati tradicionalne spolne uloge, ali u posljednjim desetljećima sve više nastoji prikazati raznolikost. Primjerice, sve više serija prikazuje žene kao vođe, dok muški likovi mogu biti osjetljiviji i obavljati tradicionalno „ženske“ poslove. Najbolji primjer tomu, upravo je analizirana serija „Sex and the City“, ali i njezin nastavak „And Just Like That“. Dok, reklame često koriste stereotipne slike muškaraca i žena kako bi promovirale proizvode. Muškarci se često prikazuju kao uspješni i dominantni, dok se žene često prikazuju kao privlačne ili posvećene obitelji. No, postoje i reklame koje nastoje uspostaviti ravnotežu spolova i poticati ravnopravnost. Ovdje se može spomenuti i aktualni primjer filma „Barbi“, odnosno reklame koje prikazuju djevojke u različitim zanimanjima, promovirajući ideju kako djevojke mogu postati što god žele. Društvene mreže omogućuju pojedincima da izraze svoje identitete i stavove, ali i ovdje se često pojavljuju stereotipi o muškarcima i ženama. Često

možemo primijetiti dijeljenje slika i komentara koji promiču određene idealizirane slike tijela ili spolne uloge. To je već više puta spomenuta, svojevrsna kampanja nametanja nereálnih standarda ljepote. Također, važno je napomenuti da se percepcija i prikaz spolova u medijima mijenjaju s vremenom i različitim kulturama.

Prikazi muškaraca i žena u medijima imaju značajnu ulogu u oblikovanju rodnih identiteta i očekivanja u društvu. Ta uloga može biti duboko složena i varira ovisno o mnogo faktora, uključujući kulturu, vremensko razdoblje i osobne okolnosti pojedinaca. Mediji igraju ključnu ulogu u uspostavljanju normi i očekivanja vezanih uz rod u društvu. Prikazi muškaraca i žena, koji se često pojavljuju u filmovima, televiziji, reklamama i na društvenim mrežama, mogu oblikovati ideale o tome kako bi muškarci i žene trebali izgledati, ponašati se i što bi trebali postići u svom životu. Kada mediji prikazuju idealizirane ili stereotipne slike muškaraca i žena, to može negativno utjecati na samopouzdanje pojedinaca koji ne odgovaraju tim idealima. Primjerice, žene koje se ne osjećaju kao da odgovaraju idealiziranim standardima tijela često promoviranim u medijima mogu osjećati pritisak i nezadovoljstvo svojim tijelima. Mediji također igraju značajnu ulogu u oblikovanju rodnih uloga i očekivanja. Tradicionalni prikazi muškaraca kao dominantnih i žena kao skrbnica obitelji mogu doprinijeti stvaranju očekivanja o tome kako bi muškarci i žene trebali preuzeti određene uloge i zadatke u društvu. Medijski prikazi također mogu utjecati na stavove i ponašanje ljudi prema spolovima. Na primjer, prikazi nasilja ili seksualnog zlostavljanja u medijima mogu normalizirati takvo ponašanje ili doprinijeti stereotipima vezanim uz spolove. S druge strane, mediji također mogu imati pozitivnu ulogu u poticanju promjena i podizanju svijesti o pitanjima roda. Kampanje koje promoviraju ravnopravnost spolova i raznolikost mogu imati pozitivan utjecaj na podizanje svijesti o pitanjima roda i potaknuti pozitivne promjene u društvu. Primjerice, spomenuti #MeToo pokret uspostavljen je kako bi se razotkrila raširena seksualna zlostavljanja i uznemiravanja. Žene diljem svijeta koriste ovaj *hashtag* kako bi podijelile svoje priče i skrenule pažnju na ovaj važan problem.

Kako bi se ublažio negativan utjecaj medija na oblikovanje rodnih identiteta i očekivanja, bitno je promovirati medijsku pismenost, poticati raznolikost u medijima i potaknuti dijalog o rodniim pitanjima u društvu. Također, ključno je podržavati različite priče i likove u medijima koji odražavaju stvarnu raznolikost i kompleksnost ljudskih iskustava i identiteta.

Transformacija i poboljšanje prikaza rodnih uloga u medijima su ključni koraci prema postizanju rodne ravnopravnosti u društvu. Timovi koji rade u medijskoj industriji trebaju

uključiti različite perspektive i spolove, uključujući scenariste, redatelje, producente i glumce. Šira raznolikost u timovima može rezultirati raznovrsnijim i uravnoteženijim prikazima rodni uloga. Stručnjaci u medijima trebaju biti svjesni štetnih rodni stereotipa i izbjegavati njihovo širenje, uključujući stereotipe o izgledu, karakteristikama i ulogama muškaraca i žena. Edukacija o medijima i medijska pismenost mogu pomoći ljudima da bolje razumiju kako mediji oblikuju njihove stavove o rodni ulogama, uključujući i kritičko razmišljanje o medijskim porukama i prepoznavanje stereotipa. Promjene u medijima neće uvijek biti brze i jednostavne, ali su neophodne za izgradnju društva u kojem se promiče ravnopravnost spolova. Kroz napore svih sudionika u medijskoj industriji i širem društvu, moguće je postići bolju reprezentaciju rodni uloga u medijima i time doprinijeti rodnoj ravnopravnosti.

U zaključku, reprezentacija rodni uloga u medijima ima dubok i trajan utjecaj na društvo. Dok postoje izazovi u vidu propagiranja stereotipa, također postoje i prilike za promjene i pozitivne pomake. Rad na raznolikosti, inkluzivnosti i edukaciji može doprinijeti stvaranju medija koji bolje odražavaju stvarne rodni i doprinose izgradnji društva koje se temelji na rodnoj ravnopravnosti i pravdi.

IZJAVA O AUTORSTVU

I
SUGLASNOST ZA JAVNU OBJAVU

Završni/diplomski rad isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tuđih radova (knjiga, članaka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tuđih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tuđih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim prisvajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, Marin Šesto pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor završnog rada pod naslovom Reprezentacija rodnih uloga u medicini te da u navedenom radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova.

Student:

(upisati ime i prezime)

Marin Šesto

(vlastoručni potpis)

Sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju završne/diplomske radove sveučilišta su dužna trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih/diplomskih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način.

Ja, Marin Šesto neopozivo izjavljujem da sam suglasan s javnom objavom završnog rada pod naslovom Reprezentacija rodnih uloga u medicini čiji sam autor.

Student:

(upisati ime i prezime)

Marin Šesto

(vlastoručni potpis)

9. LITERATURA

A) Knjiga:

1. Rosanda Žigo, Iva. 2015. *(S)misao kritike*. Sveučilište Sjever. Koprivnica

B) Časopisi:

1. Abi Khalil, Tamara. 2016. *Gossip Girl setting fashion trends: Lebanese young viewers identification with media characters*.

https://www.researchgate.net/publication/311104652_Gossip_Girl_setting_fashion_trends_Lebanese_young_viewers_identification_with_media_characters (pristupljeno: 3. rujna 2023.)

2. Benshoff, Harry; Griffin, Sean. 2003. *America on Film. Representing Race, Class, Gender, and Sexuality at the Movies*. <https://www.nottingham.ac.uk/scope/documents/2005/june-2005/book-rev-june-2005.pdf> (pristupljeno: 14. kolovoza 2023.)

3. Clemente Escobar, Karina. 2021. *GE Big Boys Appliances: Towards a Multimodal Discourse Analysis of the SNL Fake Commercial*. <https://centerprode.com/ojsa/ojsa0401/coas.ojsa.0401.01001c.pdf> (pristupljeno: 14. kolovoza 2023.)

4. Davis, Tracy. 2002. *Voices of Gender Role Conflict: The Social Construction of College Men's Identity*. https://www.researchgate.net/publication/234669402_Voices_of_Gender_Role_Conflict_The_Social_Construction_of_College_Men's_Identity (pristupljeno: 14. kolovoza 2023.)

5. England, Dawn Elizabeth; Descartes, Lara. 2011. *Gender Role Portrayal and the Disney Princesses*. https://moodle.cornellcollege.edu/pluginfile.php/117494/mod_resource/content/2/England%20et%20all%20disney%20princesses.pdf (pristupljeno: 12. kolovoza 2023.)

6. Harris, Colette. 2022. *The Functioning of Gender, With Special Reference to the Global South*. <https://eprints.soas.ac.uk/37307/1/Colette%20Harris%20the%20functioning%20of%20gender%20-%20ICGR%20published%20papers%20for%20april%202022%20conference.pdf> (pristupljeno: 13. kolovoza 2023.)

7. Hooks, Bell. 2000. *Feminism Is for Everybody: Passionate Politics*.
<https://www.plutobooks.com/blog/feminism-is-for-everybody-bell-hooks/> (pristupljeno: 14. kolovoza 2023.)
8. Karayianni, Christina; Christou, Anastasia. 2020. *Feminisms, Gender and Social Media: Public and Political Performativities Regarding Sexual Harassment in Cyprus*.
<https://www.lectitopublishing.nl/download/feminisms-gender-and-social-media-public-and-political-performativities-regarding-sexual-harassment-8522.pdf> (pristupljeno: 12. kolovoza 2023.)
9. Kosanović, Silvana. 2008. *Suvremene muško-ženske konstrukcije u američkim televizijskim serijama Seks i grad, Kućanice i Vatreni dečki*. Sveučilište u Splitu. Split.
<https://hrcak.srce.hr/31325> (pristupljeno: 3. rujna 2023.)
10. Mendes, Kaitlynn. 2008. *Feminist and Gender Media Studies: A Critical Overview*.
https://www.academia.edu/6613255/Feminist_and_Gender_Media_Studies_A_Critical_Overview (pristupljeno: 14. kolovoza 2023.)
11. Ottosson, Therese; Cheng, Xin. 2012. *The representation of gender roles in the media: An analysis of gender discourse in Sex and the City movies*. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:533504/fulltext02> (pristupljeno: 3. rujna 2023.)
12. Pelden, Sonam; Hokpins, Lucy i dr. 2019. *Ladies, gentlemen and guys: The gender politics of politeness*. <https://ro.ecu.edu.au/ecuworkspost2013/6106/> (pristupljeno 4. rujna 2023.)
13. Scarlotta, Angelina. 2020. *Gender Representation in the Media*. <https://bpb-us-e1.wpmucdn.com/journeys.dartmouth.edu/dist/b/4709/files/2021/06/Gender-Representation-in-the-Media-1.pdf> (pristupljeno: 13. kolovoza 2023.)
14. Schneider, Daniel. 2012. *Gender Deviance and Household Work: The Role of Occupation*.
<https://www.jstor.org/stable/10.1086/662649> (pristupljeno: 13. kolovoza 2023.)
15. Ton, Jaurieke. 2018. *Judith Butler's Notion of Gender Performativity To What Extent Does Gender Performativity Exclude a Stable Gender Identity?*.
https://studenttheses.uu.nl/bitstream/handle/20.500.12932/30880/JTTON_BScThesis_Judith_Butler_Gender_Performativity_FINAL.pdf (pristupljeno: 14. kolovoza 2013.)

16. Tuchman, Gaye. 2000. *The Symbolic Annihilation of Women by the Mass Media*.
<https://www.researchgate.net/publication/314939780> The Symbolic Annihilation of Women by the Mass Media (pristupljeno; 14. kolovoza 2023.)

10. POPIS TABLICA

Tablica 1 Kodni list 1: Sex and the City.....19
Tablica 2 Kodni list 2: And Just Like That.....27